

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางคำศัพท์ กับ ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนคำศัพท์
และกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับชั้นกลางชาวไทย

นางสาวชฎี หงสรานากร

588 01170 22

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาตะวันออก
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2559

ชื่อสารนิพนธ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางคำศัพท์กับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้
คำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย
(The relationship between beliefs and vocabulary learning strategies used by
Thai intermediate Japanese learners)

ชื่อผู้ทำสารนิพนธ์ : นางสาวชุชี หงสรานากร

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรฤดี จิราสมบัติ

จำนวนหน้า : 74 หน้า

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น กับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย โดยใช้แบบสอบถามในการวัดระดับทัศนคติและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนแต่ละคน และใช้แบบทดสอบความสามารถทางคำศัพท์ซึ่งแบ่งออกเป็น “คำศัพท์เชิงการรับรู้” (receptive vocabulary) และ “คำศัพท์เชิงการใช้งาน” (productive vocabulary) เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ ระหว่างกลุ่มที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับสูงและต่ำในแบบทดสอบคำศัพท์ทั้งสองประเภท

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับสูง มีการใช้กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง และกลยุทธ์การเลือกสนใจในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่กลับไม่นิยมกลยุทธ์การเปิดพจนานุกรมเท่ากลุ่มอื่น ยกเว้น กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ รวมถึงไม่นิยมการจดบันทึกและการท่องคำศัพท์ซ้ำไปซ้ำมาด้วย ในทางตรงกันข้ามกลับมีการใช้กลยุทธ์ประเภทการเข้ารหัสสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะการเข้ารหัสเชิงบริบทที่เป็นการเรียนคำศัพท์ผ่านบริบทรอบตัวในชีวิตประจำวัน ซึ่งต่างจากกลุ่มที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับต่ำที่มีแนวโน้มการใช้กลยุทธ์โดยรวมต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะ กลยุทธ์ประเภทการเลือกสนใจ การริเริ่มด้วยตนเอง และการเรียนรู้ผ่านบริบทซึ่งมีระดับการใช้ต่ำกว่ากลุ่มอื่นอย่างชัดเจน ยกเว้นกลยุทธ์ประเภทการจดบันทึก และการท่องคำศัพท์ ซ้ำไปซ้ำมาที่มีระดับการใช้ที่ใกล้เคียงระดับค่าเฉลี่ย สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับต่ำ น่าจะขาดแรงกระตุ้นในการเรียน และไม่ค่อยกระตือรือร้นกับการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยมักเน้นไปที่การใช้กลยุทธ์การจดบันทึก และการท่องซ้ำไปซ้ำมาเพื่อนำไปใช้ในการสอบ หรือการเรียนในห้องเรียนเท่านั้น ตรงข้ามกับกลุ่มที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับสูงที่จะให้ความสำคัญกับการจัดการตนเอง มีการริเริ่มด้วยตนเองและเรียนรู้ผ่านบริบทนอกห้องเรียนค่อนข้างสูง

ภาควิชาภาษาตะวันออก

ลายมือชื่อผู้เขียน.....

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์.....

ปีการศึกษา 2559

論文名 : タイ人中級日本語学習者の語彙知識の量的側面とビリーフ・語彙学習
ストラテジー使用の関わり—語彙テストと質問紙調査を通して—
(The relationship between beliefs and vocabulary learning strategies used by
Thai intermediate Japanese learners)

筆者名 : スーシー・ホングサラーナーコーン

指導教官 : ウォラウット・チラソムバット 助教授

ページ数 : 74 ページ

要旨

本研究はタイ人中級日本語学習者の語彙学習に対するビリーフ・ストラテジー使用と学習者の語彙知識の量的側面との関わりを明らかにすることを目的とする。語彙知識の側面を分析するため、受容語彙テスト・産出語彙テストを実施した。次に、学習者の語彙学習に対するビリーフとストラテジー使用傾向を探るため質問紙調査を行い、平均値と相関関係の分析を行った。その結果、以下のことが明らかになった。

語彙テスト高得点群では、選択的注意・自主性・エンコーディングのストラテジー使用が観察された。特に、文脈的なエンコーディングストラテジーの使用が平均値より高いことが判明した。一方で、辞書を引く・ノートを取る・反復のストラテジーはあまり使用していない傾向がうかがえる。

一方、語彙テスト低得点群では、全体的なストラテジー使用が他群と比べて低く観察された。特に、選択的注意・自主性・文脈的なエンコーディングストラテジーの使用は極めて低く、ノートを取る・反復のストラテジー使用だけが平均値に近い数値で抽出された。これは、メタ認知ストラテジーである選択的注意・自主性のストラテジーや、文脈的なエンコーディングストラテジーを多用し、教室内外で積極的に日本語を学習している語彙テスト高得点群とは逆の傾向である。語彙テスト低得点群では、日本語を学習する動機に欠けており、積極的に教室外で日本語を勉強することがなく、日本語の試験や教室内学習のためだけにノートを取る・反復のストラテジーを使用していることが明らかになった。

文学部東洋言語学科 院生の署名： _____

外国語としての日本語修士課程 指導教官の署名： _____

2016年度

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ดังนี้ ขอกราบขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ จิราสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้มีเมตตาต่อลูกศิษย์เสมอมา ที่กรุณาให้คำชี้แนะแนวทางการวิจัย และตรวจแก้ข้อบกพร่องสารนิพนธ์ต่าง ๆ อย่างละเอียด รวมทั้งให้ข้อคิด และให้กำลังใจข้าพเจ้ามาโดยตลอด ทำให้สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงในที่สุด ข้าพเจ้าตระหนักถึงความเมตตาและความเอาใจใส่ของอาจารย์

ขอกราบขอบคุณ คุณอาจารย์ประจำหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท

ขอขอบคุณ ผู้ให้ความร่วมมือในการวิจัยทุกท่านที่สละเวลาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการทำข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ และตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมรุ่นทุกคน รวมถึงรุ่นพี่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและเรียบเรียงสารนิพนธ์

และสุดท้ายนี้ ขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้กำลังใจ เป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำต่าง ๆ กับข้าพเจ้ามาโดยตลอด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาญี่ปุ่น.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญกราฟ.....	ญ
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	2
1.3 คำถามของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบตกลงเบื้องต้น.....	3
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 คำจำกัดความของกลยุทธ์การเรียน.....	4
2.2 การแบ่งประเภทของกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์.....	4
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์.....	8
2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ.....	8
2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน ชาวต่างชาติ.....	14
2.4 การวัดความรู้ทางคำศัพท์.....	18
3. วิธีวิจัย.....	20
3.1 การศึกษานำร่อง.....	20

	หน้า
3.1.1 กลุ่มตัวอย่าง.....	20
3.1.2 ระยะเวลาการวิจัย.....	20
3.1.3 ข้อสอบคำศัพท์และแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์.....	20
3.1.4 วิเคราะห์ผล.....	21
3.1.5 ผลลัพธ์.....	21
3.2 ระเบียบวิธีวิจัยในงานวิจัยชิ้นนี้.....	22
3.2.1 กลุ่มตัวอย่าง.....	22
3.2.2 ระยะเวลาการวิจัย.....	22
3.2.3 ข้อสอบคำศัพท์และแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้ คำศัพท์.....	22
3.2.4 การวิเคราะห์ผล.....	26
4. ผลการวิจัยและบทวิเคราะห์.....	28
4.1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างด้วยคะแนนข้อสอบทางคำศัพท์.....	28
4.2 ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์โดยรวมของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลาง ชาวไทย.....	32
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์กับคะแนนสอบ คำศัพท์.....	35
4.4 ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามกลุ่มผู้เรียน (เก่ง-ปานกลาง-ไม่เก่ง) ภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย.....	42
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	52
รายการอ้างอิง.....	57
ภาคผนวก.....	59

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประเภทกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ Gu & Johnson.....	7
2 รายละเอียดของ Vocabulary Learning Questionnaire : Version 3.....	24
3 ผลวิเคราะห์คะแนนสอบประเภทต่าง ๆ.....	28
4 คะแนนดิบที่แปลงเป็น Z-Score และเรียงลำดับตาม Percentile.....	30
5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามคะแนนวัดความรู้ทางคำศัพท์แต่ละประเภท.....	31
6 ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์โดยรวมของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย.....	32
7 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคำศัพท์ประเภทต่าง ๆ กับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้ คำศัพท์.....	35
8 ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม.....	42
9 ค่าเฉลี่ยความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้.....	45
10 ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน.....	49

สารบัญญภาพ

กราฟที่	หน้า
1 แสดงความโน้มเอียงของคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม.....	29
2 แสดงความโน้มเอียงของคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้.....	29
3 แสดงความโน้มเอียงของคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน.....	29
4 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเลือกสนใจกับคะแนนสอบคำศัพท์ โดยรวม.....	37
5 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเลือกสนใจกับคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการ รับรู้.....	37
6 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองกับคะแนนสอบคำศัพท์ โดยรวม.....	38
7 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองกับคะแนนสอบคำศัพท์ เชิงการรับรู้.....	38
8 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองกับคะแนนสอบคำศัพท์ เชิงการใช้งาน.....	39
9 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์กับคะแนนสอบเชิง การรับรู้.....	39
10 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์กับคะแนน สอบคำศัพท์โดยรวม.....	40
11 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบทกับคะแนนสอบ คำศัพท์โดยรวม.....	40
12 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบทกับคะแนนสอบ คำศัพท์เชิงการรับรู้.....	41

13 scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบทกับคะแนนสอบ คำศัพท์เชิงการใช้งาน	41
14 ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม.....	42
15 ความต่างค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์ โดยรวม.....	43
16 ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้.....	45
17 ความต่างค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์ เชิงการรับรู้.....	46
18 ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน....	49
19 ความต่างค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์ เชิงการใช้งาน.....	50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

คำศัพท์เป็นรากฐานของภาษาและการสื่อสาร การเรียนคำศัพท์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ Wilkins (1972: 111) กล่าวไว้ว่า “ถ้าปราศจากไวยากรณ์จะสามารถสื่อสารได้บ้าง แต่ถ้าปราศจากคำศัพท์จะไม่สามารถสื่อสารได้เลย” (without grammar very little can be conveyed, without vocabulary nothing can conveyed) คำศัพท์จึงมีความสำคัญในการเรียนภาษาเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันการเรียนคำศัพท์ก็เป็นสิ่งที่ยากลำบากและใช้เวลานาน โดยเฉพาะการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ดังที่ 秋元 (2010) ได้ระบุไว้ว่า ถ้ารู้คำศัพท์ 1,000 คำ จะสามารถเข้าใจการสนทนาในชีวิตประจำวันของภาษาต่าง ๆ ได้ดังนี้ ภาษาอังกฤษ 80.5% ภาษาฝรั่งเศส 83% ภาษาสเปน 81% ภาษาจีน 73% ภาษาเกาหลี 73.9% แต่สามารถเข้าใจภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวันเพียงแค่ 60.5% เท่านั้น จึงกล่าวได้ว่าการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นถือว่ามีควมยากลำบากและใช้เวลานานในการเรียนมากกว่าภาษาอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อช่วยลดอุปสรรคและระยะเวลาในการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ผู้เรียนจึงควรที่จะต้องมีการวางแผนและนำ กลยุทธ์การเรียนรู้ คำศัพท์ (vocabulary learning strategies) มาช่วย เพื่อให้การเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

O'Malley & Chamot (1990: 1) ได้ให้คำจำกัดความของ กลยุทธ์การเรียนรู้ (learning strategies) ไว้ว่าเป็น “วิธีการคิด หรือพฤติกรรมแบบพิเศษที่ผู้เรียนใช้ในการช่วยทำความเข้าใจ การเรียนรู้ และการคงไว้ซึ่งข้อมูลใหม่” (the special thoughts or behavior that individuals use to help them comprehend, learn or retain new information) ซึ่งการเรียนคำศัพท์ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ดังนั้นการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมาะสม ก็จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนคำศัพท์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ที่ผ่านมามีงานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ มักจะเน้นไปที่กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่วนงานวิจัยเรื่องกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นถือว่ามีค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่เจาะลึกลงไปตามประเภทของความรู้ทางคำศัพท์ เช่น คำศัพท์เชิงการรับรู้ (receptive vocabulary) และ คำศัพท์เชิงการใช้งาน (productive vocabulary) อีกทั้งงานวิจัยเหล่านี้ก็ไม่ได้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชาวไทย ผลจากการวิจัยดังกล่าวจึงไม่อาจนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยได้

อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความแตกต่างด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน วิธีการคิด ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม วิธีการเรียน และคุณลักษณะของภาษาแม่ที่แตกต่างกัน เป็นต้น

山下 และ 岡田 (2012) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาญี่ปุ่นไว้ว่า การศึกษาภาษาญี่ปุ่น โดยทั่วไปในระดับขั้นต้นจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ทางไวยากรณ์ขั้นพื้นฐานและการใช้งาน แต่พอเข้าสู่การเรียนชั้นกลางและชั้นสูง จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนคำศัพท์ และเมื่อดูจาก จำนวนผู้สมัครสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น JLPT เดือนกรกฎาคม 2016 ของชาวไทย พบว่ามีผู้สมัคร สอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นชั้นกลาง (N2, N3) จำนวน 4,737 คน ในขณะที่ผู้สมัครสอบวัดระดับ ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง (N1) กลับมีเพียงแค่ 1,056 คนเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากของ การเลื่อนระดับจากชั้นกลางไปชั้นสูง และการเรียนคำศัพท์ก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเลื่อน ระดับขั้นของผู้เรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัย เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนที่ประสบ ความสำเร็จในการเรียนคำศัพท์นั้น มีทัศนคติและการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์อย่างไร เพื่อที่ว่า ผู้สอนจะได้นำผลที่ได้มาประยุกต์ให้เข้ากับการเรียนการสอนในอนาคตข้างหน้า

โดยผู้วิจัยมีความคาดหวังว่า ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้สอนและ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย ซึ่งจะได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น รวมถึงการนำกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่เหมาะสมไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเชื่อและกลยุทธ์ในการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนระดับชั้นกลาง ชาวไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น กับ คะแนนสอบคำศัพท์ ซึ่งแบ่งออกเป็น คำศัพท์เชิงการรับรู้ และ คำศัพท์เชิงการใช้งาน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ของผู้ที่ ได้คะแนนทดสอบคำศัพท์ในกลุ่มต่าง ๆ (โดยเน้นไปที่กลุ่มเก่งและกลุ่มไม่เก่ง) ว่ามี ลักษณะอย่างไร

1.3 คำถามของการวิจัย

1. ความเชื่อและกลยุทธการเรียนรู้คำศัพท์ใดที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละประเภทบ้าง
2. กลุ่มเก่งและกลุ่มไม่เก่งในข้อสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้และคำศัพท์เชิงการใช้งานมีความเชื่อและกลยุทธการเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

- ตัวอักษรเอียงในงานวิจัยนี้ หมายถึง การเน้นคำหรือเนื้อหาที่มีความสำคัญ

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 คำจำกัดความของกลยุทธ์การเรียนรู้

Chamot and Kupper (1989: 13) ได้ให้คำจำกัดความกลยุทธ์การเรียนรู้ว่า “วิธีการคิดหรือพฤติกรรมแบบพิเศษที่ผู้เรียนใช้ในการช่วยทำความเข้าใจ การเรียนรู้ และการคงไว้ซึ่งข้อมูลใหม่” (the special thoughts or behavior that individuals use to help them comprehend, learn or retain new information) และ O'Malley & Chamot (1990:1) ได้ให้คำจำกัดความกลยุทธ์การเรียนรู้ว่าเป็น “การคิด หรือพฤติกรรมแบบพิเศษที่ผู้เรียนใช้ในการทำความเข้าใจ เรียนรู้ เก็บรักษาข้อมูลใหม่” (the special thoughts or behavior that individuals use to help them comprehend, learn or retain new information) ส่วน Oxford (1990: 8) ได้ให้คำจำกัดความกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาว่าเป็น “พฤติกรรมเฉพาะเจาะจงที่ผู้เรียนใช้เพื่อช่วยทำให้เรียนได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น สนุกขึ้น เรียนด้วยตัวเองได้มากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น และนำไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้มากขึ้น” (specific actions taken by the learner to make learning easier, faster, more enjoyable, more self-directed, more effective, and more transferable to new situations) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การเรียนรู้ มีทั้งมิติที่เกี่ยวข้องกับ ความคิด และพฤติกรรม การแสดงออกที่เป็นรูปธรรม

2.2 การแบ่งประเภทของกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์

Oxford (1990) ได้ทำการแบ่งประเภทกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. กลยุทธ์ทางตรง : ได้แก่ กลยุทธ์การจำ กลยุทธ์เชิงปริชาน และ กลยุทธ์การทดแทน
2. กลยุทธ์ทางอ้อม : ได้แก่ กลยุทธ์เชิงอภิปริชาน กลยุทธ์ทางอารมณ์ และ กลยุทธ์ทางสังคม

แต่ทั้งนี้การแบ่งประเภทกลยุทธ์ของ Oxford ก็เป็นกลยุทธ์ในการเรียนภาษาอย่างกว้างๆ ที่ไม่ได้มุ่งเน้นในเรื่องการเรียนรู้คำศัพท์โดยเฉพาะ

Schmitt (1997) ได้แบ่งประเภทกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ไว้ เป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. ประเภทการค้นพบ (Discovery) : เพื่อค้นพบความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก
 - a. กลยุทธ์ความมุ่งมั่น (Determination strategies) : การหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ ๆ ด้วยตัวเอง โดยไม่ขอความช่วยเหลือจากใคร
 - b. กลยุทธ์ทางสังคม (Social strategies) : การขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น การถามความหมายของคำศัพท์ใหม่ ๆ
2. ประเภทรวบรวมและจัดระเบียบความคิด (Consolidation) : เพื่อนึกคำศัพท์ที่รู้ความหมายแล้ว
 - a. กลยุทธ์ทางสังคม (Social strategies)
 - b. กลยุทธ์การจำ (Memory strategies) เช่น การใช้มโนภาพ การเชื่อมโยงคำที่อยากจำเข้ากับคำที่เรียนแล้ว
 - c. กลยุทธ์เชิงปริชาน (Cognitive strategies) เช่น การจัดการภาษาเป้าหมาย เพื่อให้ความรู้ทางภาษาติดตัว
 - d. กลยุทธ์เชิงอภิปริชาน (Metacognitive strategies) เช่น การสังเกตกระบวนการเรียนรู้ วางแผนวิธีการเรียนที่ดีที่สุด ฝึกลงมือปฏิบัติ และประเมินผล

หมายเหตุ: กลยุทธ์ทางสังคม ปรากฏอยู่ทั้งกระบวนการค้นพบคำศัพท์ และ การจัดระเบียบทางความคิด

Nation (2001) จัดประเภทของกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทการวางแผน (Planning) : การเลือกที่จะสนใจอะไร เมื่อไหร่ อย่างไร และบ่อยเพียงใด
 - a. กลยุทธ์การเลือกคำศัพท์ (Choosing words) : ผู้เรียนต้องรู้ว่าเป้าหมายการเรียนรู้ คำศัพท์ของตัวเองคืออะไร และเลือกที่จะสนใจคำศัพท์ที่ตอบสนองต่อเป้าหมายนั้น ๆ
 - b. กลยุทธ์การเลือกด้านของความรู้ทางคำศัพท์ (Choosing the aspects of word knowledge) : เช่น ความต้องการใช้คำศัพท์ในการพูด/เขียน นอกเหนือจากความรู้ด้านความหมายแล้ว จะต้องให้ความสนใจในความรู้ด้านอื่น ๆ ของคำศัพท์ด้วย

- c. กลยุทธ์การเลือก (Choosing strategies) : การเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดจากตัวเลือกกลยุทธ์ทั้งหมด และการตัดสินใจว่าจะเลือกใช้กลยุทธ์นั้น ๆ นานเท่าไร และจะเปลี่ยนไปเลือกใช้กลยุทธ์อื่นเมื่อใด
 - d. กลยุทธ์การวางแผนทบทวน (Planning repetition) : การจัดตารางทบทวนสิ่งที่ได้เรียน
2. ประเภทแหล่งข้อมูล (sources) : การหาข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์
- a. กลยุทธ์การวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำศัพท์ (Analyzing the word parts)
 - b. กลยุทธ์การใช้บริบท (Using context)
 - c. กลยุทธ์การปรึกษากับแหล่งอ้างอิงในภาษาแม่ หรือภาษาที่สอง (consulting a reference source in L1 or L2) : เช่น การเปิดพจนานุกรม การถามอาจารย์/เจ้าของภาษา/เพื่อน
 - d. กลยุทธ์การใช้ความเหมือนกันหรือคล้ายกันของภาษาแม่ และภาษาที่สอง (using parallels in L1 and L2)
3. ประเภทกระบวนการ (Processes) : การสร้างความรู้ทางคำศัพท์
- a. กลยุทธ์การสังเกตเห็น (Noticing) : โดยการมองคำศัพท์เป็นสิ่งของชนิดหนึ่ง ที่ต้องเรียนรู้ เช่น การจดคำศัพท์ในรายการคำศัพท์ การออกเสียง/อ่านคำศัพท์ซ้ำไปซ้ำมา
 - b. กลยุทธ์การเรียกข้อมูลกลับคืนมา (Retrieving) : การหวนระลึกถึงคำศัพท์ที่เคยพบเจอ
 - c. กลยุทธ์การสร้าง (Generating) : เช่น การเชื่อมโยงความรู้ทางคำศัพท์แง่มุมใหม่เข้ากับความรู้ที่มีอยู่แล้วโดยการสร้างมโนภาพ การนำคำศัพท์ไปสร้างประโยค การใช้คำศัพท์ในบริบทใหม่

Gu & Johnson (1996) ได้แบ่งประเภทกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

ตาราง 1: ประเภทกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ Gu & Johnson

กฎอภิปริชาณ Metacognitive Regulation	กลยุทธ์เชิงปริชาณ Cognitive Strategies
<p>1. การเลือกสนใจ (selective attention) : ผู้เรียนรู้ว่าคำศัพท์คำไหนสำคัญ/ควรเรียน คำศัพท์คำไหนมีความสำคัญในการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน และรู้ว่ามีความจำเป็นในการจดจำคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่พบเห็นหรือไม่</p> <p>2. การริเริ่มด้วยตนเอง (self-initiation) : ผู้เรียนเรียนคำศัพท์นอกเหนือจากตำราเรียน/นอกเหนือจากที่ครูได้สอน/นอกเหนือจากที่ออกสอบ ด้วยตนเอง</p>	<p>1. กลยุทธ์การเดา (Guessing strategies) : ผู้เรียนใช้ความรู้พื้นฐาน ความรู้ที่มีอยู่แล้ว หรือนัยทางภาษาศาสตร์และบริบทในการเดาความหมาย</p> <p>2. กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม (Dictionary strategies) : การเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม เช่นดูประโยคตัวอย่าง วิธีการใช้ จำนวนที่ใช้คู่กับคำศัพท์ และการค้นหาคำศัพท์</p> <p>3. กลยุทธ์การจดบันทึก (Note-taking strategies): การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย/การใช้คำศัพท์</p> <p>4. กลยุทธ์การทำซ้ำไปซ้ำมา (rehearsal strategies) : การใช้รายการคำศัพท์ การออกเสียงคำศัพท์ซ้ำไปซ้ำมา การเขียนคำศัพท์ซ้ำไปซ้ำมา</p> <p>5. กลยุทธ์การเข้ารหัส(encoding strategies) การเชื่อมโยงคำศัพท์ เช่น การจำคำศัพท์ที่เขียนคล้ายกันด้วยกัน การใช้จินตภาพ เช่น การสร้างจินตภาพในหัวเพื่อช่วยในการจำ การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ เช่น การสร้างภาพลักษณ์ของคำศัพท์เพื่อช่วยในการจำ การเข้ารหัสเชิงเสียง เช่น การจำคำศัพท์ที่ออกเสียงเหมือนกันด้วยกัน การเข้ารหัสทางความหมาย เช่น การจำความหมายของคำศัพท์เป็นหมวดหมู่</p>

	<p>การเข้ารหัสเชิงปริบท เช่น การจำคำศัพท์โดยจำทั้งประโยค การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ เช่น การวิเคราะห์คำศัพท์ออกเป็นส่วน ๆ</p> <p>6. กลยุทธ์การใช้งานจริง (Activation strategies) : การนำคำศัพท์ที่เรียนไปใช้งานจริง</p>
--	---

ที่ผ่านมามีการแบ่งประเภทกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ของ Schmitt (1997) Nation (2001) และ Gu & Johnson (1996) ได้รับการยอมรับและถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายในงานวิจัยหลายชิ้น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ที่ถูกนำมาพิจารณาในงานวิจัยชิ้นนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ประเภทแรก คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งนำมาทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้เห็นถึงวิธีวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ในภาพกว้าง และประเภทที่สอง คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวต่างชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานวิจัยชิ้นนี้

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

งานวิจัย *Vocabulary Learning Strategies and Language Learning Outcomes* ของ Gu & Johnson (1996) ถือเป็นต้นแบบสำคัญอันหนึ่งของงานวิจัยประเภท *ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์* ผู้วิจัยจึงได้นำงานวิจัยชิ้นนี้มาวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อแสดงให้เห็นถึงระเบียบวิธีวิจัยที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ (รวมถึงงานวิจัยอื่นซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งที่นำมาทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยชิ้นนี้ด้วย) ดังนั้นผู้วิจัยจึงขออธิบายงานวิจัยของ Gu & Johnson (1996) โดยละเอียด ดังนี้

Gu & Johnson (1996) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และผลสัมฤทธิ์ของการเรียนคำศัพท์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยชาวจีน ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัย Beijing Normal University (BNU) ที่ไม่ได้เรียนวิชา

ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก (non-English majors) จำนวน 850 คน โดยมีวิธีการเก็บข้อมูล คือ ใช้แบบสอบถาม ที่แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนแรก : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงคะแนนสอบวัดระดับภาษาอังกฤษเพื่อใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (national-wide college-entrance score) และคะแนนสอบวัดระดับภาษาอังกฤษสำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัย (university-wide College English Test หรือ CETBAND2) ที่นักเรียนใน Beijing Normal University BNU ต้องทำการสอบ หลังจากจบการศึกษา ชั้นปีที่ 1

ส่วนที่สอง : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อในการเรียนคำศัพท์ จำนวน 17 ข้อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเชื่อ 3 ด้านคือ

- คำศัพท์ควรจะต้องจดจำ (words should be memorized)
- คำศัพท์ควรเรียนผ่านบริบท (words should be acquired in context: bottom-up)
- คำศัพท์ควรเรียนและถูกใช้งานจริง (words should be studied and put to use: top- down)

ส่วนที่สาม : เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์จำนวน 91 ข้อ โดยแบ่งเป็นกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ 2 ประเภท คือ ประเภท กลยุทธ์เชิงกฎอภิปริชาน (Metacognitive Regulation) และ กลยุทธ์เชิงปริชาน (Cognitive strategies)

ผลวิเคราะห์ส่วนแรก เกี่ยวกับทัศนคติและความเชื่อในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเชื่อทางลบกับความเชื่อที่ว่าคำศัพท์ควรเรียนด้วยการ จดจำ/ท่องจำ ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะใช้กลยุทธ์ที่เป็นการค้นหา ความหมายของคำศัพท์ มากกว่ากลยุทธ์ในการจดจำ/ท่องจำ เพียงอย่างเดียว

ผลวิเคราะห์ส่วนที่สอง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบความสามารถทาง คำศัพท์และกลยุทธ์ที่ผู้เรียนใช้ พบว่าในประเภทกลยุทธ์เชิงกฎอภิปริชาน (Metacognitive Regulation) ซึ่งได้แก่ กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง (Self-Initiation) และกลยุทธ์การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) เป็นสองกลยุทธ์ที่มีค่าความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลทดสอบ ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน (CETBAND2) ส่วนในประเภท กลยุทธ์เชิงปริชาน

(Cognitive Strategies) ซึ่งได้แก่ กลยุทธ์การเดาคำศัพท์จากบริบท กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม กลยุทธ์การจดบันทึก กลยุทธ์การให้ความสนใจกับรูปแบบของคำศัพท์ กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท และกลยุทธ์การใช้งานจริง มีค่าความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถทางคำศัพท์ (Vocabulary Size) และผลทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน (CETBAND2) ในทางตรงกันข้าม กลยุทธ์การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ มีค่าความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถทางคำศัพท์ (Vocabulary Size) และผลทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยทั่วไป

ผลวิเคราะห์ที่ส่วนที่สาม เป็นการแบ่งกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางคำศัพท์ ความเชื่อ และการใช้กลยุทธ์ของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้สามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มนักอ่าน (Readers) : เป็นกลุ่มที่คะแนนวัดความรู้ทางคำศัพท์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $z=2.20$ และคะแนน CETBAND2 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $z=1.50$ ผู้เรียนกลุ่มนี้เชื่อว่าการเรียนรู้คำศัพท์ควรต้องเรียนรู้ผ่านการสัมผัสกับภาษาเหล่านั้นอย่างเป็นธรรมชาติ และการเรียนอย่างตั้งอกตั้งใจ แต่ค่อนข้างจะมีทัศนคติเชิงลบกับการเรียนคำศัพท์ด้วยวิธีการจดจำ/ท่องจำ กลุ่มนี้ถือเป็นประชากรส่วนน้อยของชาวจีนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศผ่านการอ่าน การเดาคำศัพท์ และการเข้ารหัสเชิงบริบท ในขณะที่เดียวกันก็ให้ความสำคัญกับโครงสร้างของคำไปพร้อม ๆ กัน
2. กลุ่มผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น (Active Strategies Users) : เป็นกลุ่มที่ได้คะแนนวัดความรู้ทางคำศัพท์รองลงมาจากกลุ่มนักอ่าน กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ให้ความใส่ใจกับการเรียนภาษาอังกฤษอย่างตั้งอกตั้งใจ เช่นเดียวกับกลุ่มนักอ่าน แต่ต่างกันตรงที่กลุ่มนี้ไม่ได้มีทัศนคติเชิงลบกับการเรียนคำศัพท์ด้วยวิธีการจดจำ/ท่องจำ มากเท่ากลุ่มนักอ่าน และเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างจะใช้กลยุทธ์อย่างหลากหลาย ทั้งกลยุทธ์การเดาคำศัพท์ กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม กลยุทธ์การจดจำ กลยุทธ์การจดบันทึก เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มนี้คือกลุ่มที่มีแรงกระตุ้นในการเรียนภาษา และพยายามอย่างหนักเพื่อให้ได้มาซึ่งผลสำเร็จ
3. กลุ่มผู้เรียนแบบเฉื่อยชา (Passive Strategies User): เป็นกลุ่มที่คะแนนวัดความรู้ทางคำศัพท์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $z=-0.41$ และคะแนน CETBAND2 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $z=-0.93$ เป็นกลุ่มที่เชื่ออย่างหนักแน่นในวิธีการเรียนคำศัพท์ด้วยวิธีการจดจำ/ท่องจำ กลุ่มนี้มีการใช้กลยุทธ์โดยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกือบ

ทั้งหมด ยกเว้นกลยุทธ์การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการจดจำตัวอักษรภาษาจีนที่ติดตัวมาตั้งแต่การเรียนรู้ภาษาจีนในวัยเยาว์ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยมีแรงกระตุ้นในการเรียนภาษาอังกฤษ และไม่ค่อยจะริเริ่มด้วยตัวเองเท่าไรนัก

4. กลุ่มผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส (Encoders) และกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส (Non-Encoders) กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งมีค่าความเชื่อเรื่องการเรียนคำศัพท์และการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ที่เหมือน ๆ กันคือมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย แตกต่างกันเพียงแค่ว่าการใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส โดยกลุ่มผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส มีการใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส ซึ่งมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $z=0.29$ ถึง $z=0.56$ โดยกลุ่มนี้ได้คะแนนวัดความสามารถทางคำศัพท์ (Vocabulary Size) และผลทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CETBAND2) ต่ำกว่ากลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส ซึ่งมีการใช้กลยุทธ์การเข้ารหัสที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ $z=-0.26$ ถึง $z=-0.47$

เมื่อเรียงลำดับความสามารถทางคำศัพท์ตาม Vocabulary Size และผลทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ CETBAND2 จะพบว่ากลุ่มที่ประสบความสำเร็จที่สุด คือกลุ่มนักอ่าน ตามมาด้วยกลุ่มผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น ตามด้วยกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส และกลุ่มผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส สุดท้ายคือ กลุ่มผู้เรียนแบบเฉื่อยชา ซึ่งไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ

กลุ่มนักอ่าน และ กลุ่มผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น มีจำนวนประมาณ 11% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยแบ่งเป็น กลุ่มนักอ่าน 0.6% และ กลุ่มผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น 9.9% ส่วนกลุ่มผู้เรียนแบบเฉื่อยชา มีจำนวน 2% และกลุ่มผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัสกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดมีจำนวนอยู่ที่ 87% โดย กลุ่มผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัสมีจำนวน 32.3% และกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัสมีจำนวน 55.3% ทำให้ได้ข้อสรุปว่า นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก (non-English majors) มีทัศนคติ ความเชื่อ และการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่คล้าย ๆ กัน ในขณะเดียวกัน การใช้กลยุทธ์แต่ละอย่าง อย่างละเล็กละน้อย แม้ว่าจะช่วยทำให้พวกเขาไม่ล้มเหลวโดยสิ้นเชิง แต่ก็ไม่ได้ช่วยทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จเหมือนกับเพื่อนในกลุ่มที่ได้คะแนนคำศัพท์สูง

โดย Gu & Johnson เชื่อว่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม น่าจะเกิดจากปัจจัยด้านสังคม และ การศึกษา มากกว่าปัจจัยด้านปริชาน (cognitive factors) แม้ว่าความแตกต่างที่เกิดขึ้นจะมีสาเหตุ มาจากปัจจัยด้านปริชานก็ตาม โดยกลุ่มนักอ่าน (0.6%) ถือเป็นตัวแทนของผู้เรียนชาวจีนจำนวน น้อยมาก ที่ไม่เพียงแต่พยายามสรรหาโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในสภาพแวดล้อมอื่น ๆ นอกเหนือจากในห้องเรียน อย่างกระตือรือร้น แต่ยังมีโอกาสได้ใช้งานภาษาในห้องเรียนจริง ๆ โดยที่ผู้เรียนกลุ่มนี้อาจมีโอกาสด้านสังคมที่เปิดโอกาสให้พวกเขา ได้ใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าผู้เรียน กลุ่มอื่น ส่วนกลุ่มผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น (9.9%) เป็นกลุ่มที่แสดงให้เห็นถึงผู้เรียนชาวจีนที่เชื่อใน การเรียนแบบดั้งเดิม ที่เน้นความพยายามอย่างหนักแน่น และใช้ทุกวิถีทางในการเรียนรู้ เพื่อให้ ประสบผลสำเร็จ ในขณะที่กลุ่มผู้เรียนแบบเฉื่อยชา (2%) สะท้อนถึงกลุ่มที่ขาดแรงผลักดันในการ เรียนภาษาอังกฤษ โดยอาจมองว่าเรียนเพราะจำเป็นต้องเรียน เพื่อให้ผ่านตามหลักสูตรเท่านั้น ส่วนกลุ่มผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส (32.3%) สะท้อนถึงผู้เรียนที่ให้ความสำคัญกับการเรียน คำศัพท์ในรูปแบบเทคนิคช่วยจำ (Mnemonics) เป็นหลัก ซึ่งเป็นเทคนิคยอดนิยมที่พบเห็นได้ใน หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในประเทศจีน ส่วนกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้กลยุทธ์การเข้ารหัส (55.3%) สะท้อนให้เห็นถึงกลุ่มที่ไม่เชื่อในวิธีการเรียนแบบทางลัด และไม่ค่อยจะมีการริเริ่มด้วยตัวเอง (self-initiation) หรือแรงกระตุ้นในการเรียนภาษา เช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนแบบเฉื่อยชา

งานวิจัยของ Gu & Johnson (1996) นั้นถือเป็นงานที่มีความละเอียดในการวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งตัวแปรด้านความสามารถทางคำศัพท์/ภาษาของผู้เรียน ทักษะคิดหรือความ เชื่อของผู้เรียน และ กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ที่ผู้เรียนใช้งาน โดยหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง สาม จนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์และจัดกลุ่มผู้เรียนออกมาได้เป็นประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนคำศัพท์ในอนาคต

平野 (2000) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์กับความสามารถทาง ภาษา และเพศ ของผู้เรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชาวญี่ปุ่น จำนวน 174 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 84 คน และเพศหญิง 94 คน โดยดัดแปลงแบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การ เรียนคำศัพท์มาจากแบบสอบถามของ 姉崎 (1999) ที่ดัดแปลงมาจาก Gu & Johnson (1996) โดย แบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ที่สร้างขึ้นใหม่นี้ มีจำนวนข้อทั้งสิ้น 48 ข้อ ในส่วนของการ แบ่งระดับความสามารถทางภาษาของกลุ่มตัวอย่าง ทำโดยการให้กลุ่มตัวอย่างทำข้อสอบวัด ความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยรวม (ฟัง พูด อ่าน เขียน) และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มไม่เก่ง ตามคะแนนที่ได้ และนำผลลัพธ์ที่ได้ไปวิเคราะห์

องค์ประกอบ (factor analysis) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) ผลที่ได้ คือ แยกองค์ประกอบได้เป็น 4 กลยุทธ์ดังนี้

- กลยุทธ์การเน้นการทำซ้ำไปซ้ำมา การเน้นให้เกิดความชำนาญ
- กลยุทธ์การใช้มโนภาพ
- กลยุทธ์การเรียนรู้จากสิ่งที่สนใจ สิ่งที่ชอบก่อน
- กลยุทธ์การออกเสียงซ้ำไปซ้ำมา

โดยที่ความแตกต่างทางความสามารถทางภาษาและเพศ มีผลต่อการใช้ กลยุทธ์การเน้นการทำซ้ำไปซ้ำมา การเน้นให้เกิดความชำนาญ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ กลุ่มเก่ง และกลุ่มปานกลาง ใช้กลยุทธ์นี้มากกว่ากลุ่มไม่เก่งอย่างมีนัยสำคัญ และเพศหญิงใช้กลยุทธ์นี้มากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญ และความแตกต่างทางความสามารถทางภาษาเท่านั้น ที่มีผลต่อการใช้กลยุทธ์การใช้มโนภาพ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ กลุ่มเก่ง และกลุ่มปานกลาง ใช้กลยุทธ์นี้มากกว่ากลุ่มไม่เก่งอย่างมีนัยสำคัญ

กลยุทธ์การเรียนรู้จากสิ่งที่สนใจสิ่งที่ชอบก่อน เท่านั้นที่ความแตกต่างทางความสามารถทางภาษา และเพศ มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ในเพศชาย ไม่มีการใช้กลยุทธ์นี้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มไม่เก่ง แต่ในเพศหญิง กลุ่มไม่เก่ง ใช้กลยุทธ์นี้มากกว่ากลุ่มเก่ง และกลุ่มปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญ และในกลุ่มเก่ง และกลุ่มไม่เก่ง ไม่มีการใช้กลยุทธ์นี้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในกลุ่มปานกลาง มีการใช้กลยุทธ์นี้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพศชาย ใช้กลยุทธ์นี้มากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

และความแตกต่างทางความสามารถทางภาษา และเพศ ไม่มีผลต่อการใช้กลยุทธ์การออกเสียงซ้ำไปซ้ำมา ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยของ Gu & Johnson (1996) ถือว่าเป็นงานวิจัยที่มีผู้นำไปอ้างอิงและประยุกต์ใช้ออกมามาก จึงมีประโยชน์ต่อการศึกษานิวฐานะของทฤษฎีตั้งต้น ในขณะที่งานวิจัยของ 平野 (2000) นั้นทำการศึกษเกี่ยวกับ กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ (ของชาวญี่ปุ่น) ซึ่งมีลักษณะทางภาษาที่แตกต่างกับภาษาญี่ปุ่น และอาจไม่สามารถนำผลที่ได้ไปปรับใช้กับการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นได้ แต่ก็ถือว่าเป็นงานวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงการนำทฤษฎีของ Gu & Johnson มาประยุกต์ใช้ในลักษณะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวต่างชาติ

橋本 (2007) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น กับ *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้* และ *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน* โดยให้กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น ชาวฮังการีจำนวน 23 คนทำแบบทดสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ โดยแบบทดสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ ดัดแปลงมาจาก Nation (1990) A Vocabulary Level Test และ แบบทดสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน ดัดแปลงมาจาก Nation (2001) A Vocabulary Level Test: Version C ส่วนแบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ ใช้แบบสอบถาม Vocabulary Learning Questionnaire (VLQ) ของ Gu & Johnson (1996) ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษ และได้เพิ่มจำนวนคำถามอีก จำนวน 13 ข้อ รวมทั้งสิ้น 121 ข้อ และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS หาค่าสหสัมพันธ์ (correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้และคำศัพท์เชิงการใช้งาน กับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ และหาค่าการถดถอยพหุ (Multiple Regression) เพื่อคาดการณ์ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ ที่จะมีผลต่อคะแนนสอบคำศัพท์ในอนาคต

จุดเด่นของงานวิจัยของ 橋本 (2007) คือ การศึกษาทั้ง *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้* และ *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน* ซึ่งทำให้วิเคราะห์ความสามารถทางคำศัพท์ได้ลึกมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันงานวิจัยชิ้นนี้ ก็ไม่ได้แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มที่ได้คะแนนความรู้ทางคำศัพท์ในระดับสูง และระดับต่ำในแต่ละประเภท จึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การใช้กลยุทธ์ใดได้ผลดีกับการเรียนรู้คำศัพท์เชิงการรับรู้ และการใช้กลยุทธ์ใดได้ผลดีกับการเรียนรู้คำศัพท์เชิงการใช้งาน อีกทั้งการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงแค่ 23 คน ซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ อาจขาดความหนักแน่นในแง่ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

江 (2011) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นกับระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น จำนวนปีที่เรียน และเพศ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น ชาวไต้หวัน จำนวน 223 คน โดยใช้แบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวนทั้งสิ้น 53 ข้อ ซึ่งประยุกต์มาจากแบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของ Oxford (1990) และแบบสอบถามเรื่องกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ 姉崎 (1999) ซึ่งอ้างอิงมาจาก Gu & Johnson (1996) โดยนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) ผลที่ได้คือแยกองค์ประกอบได้ 5 กลยุทธ์ดังนี้

- กลยุทธ์เน้นการใช้จริง เช่น การอ่านหนังสือภาษาญี่ปุ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- กลยุทธ์การใช้จินตภาพ เช่น การใช้คำศัพท์ในสถานการณ์ที่จินตนาการขึ้นมาในหัว
- กลยุทธ์การทำซ้ำไปซ้ำมา เช่น การจำคำศัพท์จากรายการคำศัพท์
- กลยุทธ์การใช้ภาษาแม่ เช่น การเขียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น และความหมายภาษาจีน เพื่อช่วยในการจำ
- กลยุทธ์การเลือกเรียนจากสิ่งที่ชอบก่อน เช่น การเลือกจำจากคำศัพท์ที่น่าจะจำง่ายก่อน

โดยที่ความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่เรียน มีผลต่อการเลือกใช้ กลยุทธ์เน้นการใช้จริง และกลยุทธ์การเลือกเรียนจากสิ่งที่ชอบก่อน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ผู้เรียนชั้นปีที่ 4 มีการใช้กลยุทธ์เน้นการใช้จริง มากกว่าผู้เรียนชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญ และผู้เรียนชั้นปีที่ 4 มีการใช้กลยุทธ์การเลือกเรียนจากสิ่งที่ชอบก่อน มากกว่าผู้เรียนชั้นปีที่ 1 2 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญ

ความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น มีผลต่อการเลือกใช้ กลยุทธ์เน้นการใช้จริง กลยุทธ์การทำซ้ำไปซ้ำมา และกลยุทธ์การเลือกเรียนจากสิ่งที่ชอบก่อน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ 1 (เก่า) มีการใช้ กลยุทธ์เน้นการใช้จริง มากกว่าผู้มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ 4 (เก่า) และระดับต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญ และผู้มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ 4 (เก่า) และต่ำกว่า มีการใช้ กลยุทธ์การทำซ้ำไปซ้ำมา มากกว่าผู้มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ 2 (เก่า) อย่างมีนัยสำคัญ และผู้มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ 2 (เก่า) มีการใช้ กลยุทธ์การเลือกเรียนจากสิ่งที่ชอบก่อน มากกว่าผู้มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ 4 (เก่า) และต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนความแตกต่างทางเพศ ไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งไม่มีการใช้กลยุทธ์การใช้จินตภาพ และการใช้กลยุทธ์การใช้ภาษาแม่ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง ชั้นปีที่เรียน ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น และเพศ ที่แตกต่างกัน

แต่เนื่องจากงานวิจัยนี้แบ่งกลุ่มความสามารถจากระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวัดความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นโดยรวม จึงไม่ได้เป็นการวัดความสามารถทางคำศัพท์ตรง ๆ ทำให้ไม่สามารถทำการแยกเป็นกลุ่มที่เก่งคำศัพท์ และไม่เก่งคำศัพท์ได้ อีกทั้งไม่ได้วิเคราะห์เป็น *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้* และ *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน* ดังเช่นที่ 橋本 (2007) ทำ จึงทำให้การวิเคราะห์ขาดมิติเชิงลึก

Mori (2010) ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนภาษาญี่ปุ่นของผู้ที่เก่งคันจิ คำศัพท์ และ ไวยากรณ์ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ประเทศสหรัฐอเมริกา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 13 คน ซึ่งแบ่งเป็นผู้มีความสามารถทางภาษาสูง 8 คน และความสามารถต่ำ 5 คน โดยแบ่งจากคะแนนสอบกลางภาค การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการให้ตอบคำถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนทางอีเมล และใช้การสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดอีกคนละ 1 ชั่วโมงโดยประมาณ ผลที่ได้คือ ผู้เรียนที่ได้คะแนนคำศัพท์สูงมักจะใช้ กลยุทธ์การออกเสียงเข้าไปเข้ามา กลยุทธ์การเขียนเข้าไปเข้ามา กลยุทธ์การเน้นบริบท กลยุทธ์การทำแบบฝึกหัดกับเพื่อน กลยุทธ์การใช้คำศัพท์สร้างประโยค ส่วนผู้เรียนที่ได้คะแนนคำศัพท์ต่ำมักจะใช้กลยุทธ์การออกเสียงเข้าไปเข้ามา และ กลยุทธ์การใช้การ์ดคำศัพท์

งานวิจัยของ Mori (2010) มีจุดเด่นที่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่เก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ โดยละเอียด จึงทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่น่าสนใจ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านต่าง ๆ จึงทำให้การเก็บกลุ่มตัวอย่างทำได้น้อย และความหนักแน่นของข้อมูลค่อนข้างต่ำ

Auttaiem (2015) ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่สถาบันเทคโนโลยีไทย – ญี่ปุ่น จำแนกตามเพศ ลำดับชั้นปี และคณะ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 291 คน โดยศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางคำศัพท์ ด้านการจำคำศัพท์ ด้านการใช้คำศัพท์ และด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ จำนวน 34 ข้อ โดยให้เลือกรับตามระดับความสำคัญ 5 ระดับ และแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายเปิด และใช้วิธีการทางสถิติหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ในการวิเคราะห์ผล เพื่อเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผลที่ได้คือ

การใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์โดยรวม (4 ด้าน) อยู่ในระดับปานกลาง การใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์โดยรวมระหว่างนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ไม่มีการใช้ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ การใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์โดยรวมระหว่างนักศึกษาแต่ละชั้นปี ไม่มีการใช้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเจาะลึกลงไปในการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ด้านต่าง ๆ พบว่ามีการใช้กลยุทธ์ด้านการจำคำศัพท์ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2

การใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์โดยรวมของนักศึกษาคณะต่าง ๆ ไม่มีการใช้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเจาะลึกลงไปในการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ด้านต่าง ๆ พบว่ามีการใช้

กลยุทธ์ด้านการจำคำศัพท์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ กับ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการใช้กลยุทธ์ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์กับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในส่วนของคำถามปลายเปิดพบว่านักศึกษาแนะนำว่า

- ครูควรสอนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถจดจำคำศัพท์ ใหม่ ๆ อีกทั้งให้นักศึกษาสามารถนำคำศัพท์ไปใช้จริง
- ครูควรเน้นสอนคำศัพท์ที่ยากให้บ่อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะเป็นการช่วยนักศึกษาสร้างความคุ้นเคยกับคำศัพท์ยาก ๆ เหล่านั้น
- กิจกรรมที่ช่วยยกระดับทักษะการฟังและการเขียน สำคัญสำหรับนักศึกษา เพราะเป็นการ สนับสนุนให้นักศึกษาฟังและเขียนคำศัพท์ในเวลาเดียวกัน
- มีความจำเป็นในการสร้างแรงจูงใจ/กระตุ้นให้นักศึกษานำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่ได้เรียนใน ห้องไปใช้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมด พบว่าวิธีการวิเคราะห์ที่ข้อมูลของ 橋本 (2007) ค่อนข้าง ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการทำการศึกษามากที่สุด ทั้งในแง่ของการวิเคราะห์ความรู้ทาง คำศัพท์ โดยจำแนกลงไปว่าเป็น คำศัพท์เชิงการรับรู้ หรือ คำศัพท์เชิงการใช้งาน และการใช้ แบบสอบถามกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ Gu & Johnson ซึ่งได้จำแนกประเภทของความเชื่อ และกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ไว้อย่างละเอียด เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางคำศัพท์ทั้งสองแบบ กับความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์

แต่ทั้งนี้งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น แม้ว่าจะศึกษาถึงกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่คล้ายคลึง กัน แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ผลที่ได้จากการวิจัยเหล่านั้น จึงไม่อาจจะนำมาประยุกต์ใช้กับ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่มีรูปแบบความเชื่อ ความคิด วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมในการเรียน และภาษาแม่ที่ต่างกันได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชาวไทยเพิ่มเติม

งานวิจัยนี้จึงจะทำการศึกษากลุ่ม *ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย* ซึ่งภาษาญี่ปุ่นชั้น กลางถือเป็นฐานที่จะนำไปสู่การเรียนในระดับสูงต่อไป อีกทั้งยังมีจำนวนผู้เรียนที่มากกว่าจำนวน ผู้เรียนในระดับสูง โดยจะศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมือนกันหรือต่างกัน ระหว่างผู้ที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับสูง และผู้ที่มีความสามารถทางคำศัพท์ในระดับต่ำ

โดยพิจารณาทั้งด้าน *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้* และ *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน* โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย จำนวน 93 คน ซึ่งน่าจะช่วยทำให้ความหนักแน่นของข้อมูลมีมากขึ้นกว่างานวิจัยของ 橋本 (2007) ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงแค่ 23 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะนำผลที่ได้ ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในอนาคต

2.4 การวัดความรู้ทางคำศัพท์

Neuman & Dwyer (2009: 385) ได้ให้นิยามความหมายของคำศัพท์ (vocabulary) ว่าเป็น “คำต่าง ๆ ที่ต้องรู้เพื่อที่จะสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ” (Vocabulary refers to the words we must know to communicate effectively) และความรู้ทางคำศัพท์แบ่งได้เป็นหลายมิติ โดย Henrikson (1999) ได้แบ่งมิติของความรู้ทางคำศัพท์เป็น 3 มิติ คือ

1. ความรู้เชิงส่วน-ละเอียด (partial – precise knowledge)
2. ความรู้เชิงลึก (depth of knowledge)
3. ความรู้เชิงการรับรู้และความรู้เชิงการใช้งาน (receptive – productive)

แต่นักวิจัยส่วนใหญ่ มักจะแบ่งประเภทความรู้ทางคำศัพท์เป็น *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้* และ *ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน* โดย Haycraft (1978: 44) ได้ให้คำจำกัดความของ *คำศัพท์เชิงการรับรู้* และ *คำศัพท์เชิงการใช้งาน* ดังนี้

- *คำศัพท์เชิงการรับรู้* (receptive/passive vocabulary) คือ “คำศัพท์ที่ผู้เรียนรู้จัก และเข้าใจ เมื่อคำศัพท์เหล่านั้นปรากฏอยู่ในบริบท แต่ไม่สามารถนำไปใช้เองได้อย่างถูกต้อง” (words that the student recognizes and understands when they occur in a context, but which he cannot produce correctly himself)
- *คำศัพท์เชิงการใช้งาน* (productive/active vocabulary) คือ “คำศัพท์ที่ผู้เรียนเข้าใจ สามารถ ออกเสียงได้อย่างถูกต้อง และสามารถใช้อย่างสร้างสรรค์ในการพูด/เขียน” (words which the student understands, can pronounce correctly and uses constructively in speaking and writing)

ข้อสอบที่ใช้วัดความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ ที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในงานวิจัยต่าง ๆ คือ ข้อสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ ของ Nation (2001) : Vocabulary Levels Test : Test B ซึ่งข้อสอบดังกล่าวนี้ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน แต่ละส่วนจะมีคำจำกัดความให้ 3 ข้อ และมีคำศัพท์ตัวเลือกให้เลือก 6 ข้อ

ตัวอย่างข้อสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ของ Nation (2001)

This is a vocabulary test. You must choose the right word to go with each meaning. Write the number of that word next to its meaning.

1. analysis
2. curb _____eagerness
3. gravel _____loan to buy a house
4. mortgage _____small stones mixed with sand
5. scar
6. zeal

หมายเหตุ: อ้างอิงจาก Nation (2001) A Vocabulary Levels Test : Test B : THE 5,000 WORD LEVEL หน้า 419

ข้อสอบที่ใช้วัดความรู้คำศัพท์เชิงการใช้งาน ที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในงานวิจัยต่าง ๆ คือ ข้อสอบของ Nation (2001) : Productive Levels Test: Version C โดยข้อสอบนี้จะให้มาทั้งประโยค มีบริบท และส่วนคำศัพท์ที่เป็นคำถามโดยให้ผู้สอบเขียนส่วนที่เหลือเอง

ตัวอย่างข้อสอบคำศัพท์เชิงการใช้งานของ Nation (2001)

Complete the underlined words.

1. Soldiers usually swear an oa_____ of loyalty to their country.
2. The voter placed the ball_____ in the box.
3. They keep their valuables in a vau_____ at the bank.

หมายเหตุ: อ้างอิงจาก Nation (2001) Productive Level Test : Version C : THE 5,000 WORD LEVEL หน้า 426

บทที่ 3

วิจัย

3.1 การศึกษานำร่อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานำร่อง โดยได้ทำการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย (ผู้สอบผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 และ N3) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ โดยแบ่งเป็นคำศัพท์เชิงการรับรู้ และคำศัพท์เชิงการใช้งาน และให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ และได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มคะแนนสูง และ กลุ่มคะแนนต่ำ ตามคะแนนที่ได้จากข้อสอบ จากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อดูว่าแต่ละกลุ่มมีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมือนกัน หรือ แตกต่างกันอย่างไร

โดยรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

3.1.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยที่สอบผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ N3 จำนวน 21 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยที่สอบผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน โดยเป็นเพศหญิง 30 คน และเพศชาย 10 คน

3.1.2 ระยะเวลาการวิจัย

ทำการวิจัยโดยใช้ข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ ในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน พ.ศ. 2559

3.1.3 ข้อสอบคำศัพท์และแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์

แบบทดสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ที่ใช้ ทำขึ้นโดยดัดแปลงมาจากข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ของ Nation (2001) โดยแบบทดสอบความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ ดัดแปลงมาจาก A Vocabulary Levels Test : Test B จำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ ให้เวลาทำ 10 นาที ส่วนแบบทดสอบความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน ดัดแปลงมาจาก Productive Levels Test: Version C จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ โดยให้เวลาในการทำแบบทดสอบ 15 นาที โดยคำศัพท์ที่ใช้ในแบบทดสอบ

ได้มาจากการสุ่มรายการคำศัพท์ระดับ 2 จากหนังสือ 『日本語能力試験出題基準』 (国際交流基金・財団法人日本国際教育協会) (ระดับ 2 ในที่นี้คือ ระบบการสอบวัดระดับแบบเก่า) ทั้งนี้ เพื่อให้มีความหลากหลายของคำศัพท์ที่นำมาทำข้อสอบ ผู้วิจัยจึงตัดคำที่มีความหมายซ้ำซ้อนกัน ออก เช่น คำสกรรรมกริยา - อกรรมกริยา

ส่วนแบบสอบถามที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ได้ดัดแปลงและแปลเป็นภาษาไทย จากแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ 平野 (2001) ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ Gu & Johnson (1996) และ 姉崎 (1999) จำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ และให้ตอบตามระดับการใช้กลยุทธ์ 5 ขั้นดังนี้ 1 = ไม่เคยทำ 2 = แทบจะไม่ทำ 3 = ทำเป็นบางครั้ง 4 = ทำบ่อย ๆ 5 = ทำเป็นประจำ

3.1.4 วิวิวิเคราะห์ผล

ทำการคำนวณคะแนนแบบทดสอบความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ และแบบทดสอบความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน จากนั้นจึงคัดผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด 30% (12 คน) มาอยู่ *กลุ่มเก่ง* และ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด 30% (12 คน) มาอยู่ *กลุ่มไม่เก่ง* จากนั้นจึงคำนวณหาค่า t-test เพื่อค้นหาว่าทั้ง 2 กลุ่มนี้ มีการใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

3.1.5 ผลลัพธ์

พบว่ากลุ่มเก่ง และกลุ่มไม่เก่ง ในข้อสอบความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญดังนี้ กลุ่มเก่ง ใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์พร้อม ๆ กับบริบท และกลยุทธ์การนำคำศัพท์ไปใช้ในบริบทต่าง ๆ เพื่อช่วยในการจำ มากกว่ากลุ่มไม่เก่งอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลลัพธ์ของ 橋本 (2007) ที่ว่า ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ สัมพันธ์กับกลยุทธ์การจำคำศัพท์พร้อม ๆ กับบริบท และกลุ่มที่มีคะแนนสูงจะใช้ กลยุทธ์การท่องคำศัพท์พร้อมความหมายซ้ำไปซ้ำมา น้อยกว่ากลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนกลุ่มเก่ง และไม่เก่ง ในข้อสอบ ความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน ใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญดังนี้ กลุ่มเก่ง ใช้กลยุทธ์การอ่านให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อที่จะสามารถนำคำศัพท์ไปใช้งานได้จริง มากกว่ากลุ่มไม่เก่ง อย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่ง และใช้กลยุทธ์ถ้าทำข้อสอบไม่ได้ หรือตอบผิด พอกลับถึงบ้านจะรีบกลับไปทบทวน น้อยกว่ากลุ่มไม่เก่งอย่างมีนัยสำคัญ

3.2 ระเบียบวิธีวิจัยในงานวิจัยชิ้นนี้

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย (ผู้สอบผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 และ N3) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ และให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ และได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มเก่ง และกลุ่มไม่เก่ง ตามคะแนนที่ได้จากข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ และข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์เชิงการใช้งาน จากนั้นได้ทำการเปรียบเทียบความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ระหว่างทั้ง 2 กลุ่มเพื่อดูว่าแต่ละกลุ่มมีความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมือนกัน หรือต่างกันอย่างไร และคำศัพท์เชิงการรับรู้ และคำศัพท์เชิงการใช้งาน สัมพันธ์กับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ใด รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

3.2.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยที่สอบผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 และ N3 จำนวน 93 คน โดยเป็นนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 67 คน และเป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นวัยทำงาน จำนวน 26 คน โดยใช้ผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน (ชั้นกลาง) เนื่องจากมีความน่าเชื่อถือมากกว่าการแบ่งระดับความสามารถทางภาษา โดยใช้จำนวนชั่วโมงที่เรียนภาษาญี่ปุ่น หรือ ลำดับชั้นปีในโรงเรียน

3.2.2 ระยะเวลาการวิจัย

ทำการวิจัยโดยใช้ข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2560

3.2.3 ข้อสอบคำศัพท์และแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์

ข้อสอบวัดความรู้ทางคำศัพท์ครั้งนี้ ใช้ข้อสอบคำศัพท์เดียวกันกับที่ใช้ในการศึกษานำร่อง แต่ได้แก้ไขคำศัพท์บางข้อที่มีลักษณะกำกวมหรือไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

ตัวอย่างข้อสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ (receptive vocabulary)

กรุณาเลือกหมายเลขคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นทางด้านซ้ายมือที่ตรงกับความหมายในภาษาไทย และนำตัวเลขมาใส่ในช่องว่างทางขวามือ จำนวน 30 ข้อ ภายในเวลา 10 นาที

1. 苦情
くじょう	
2. 愚痴
ぐち	1. _____ คล่องแคล่ว
3. 慎重
しんちょう	2. _____ เสน่ห์
4. 清潔
せいけつ	3. _____ เรื่องร้องทุกข์
5. 器用
きよう	
6. 魅力
みりょく	

ตัวอย่างข้อสอบคำศัพท์เชิงสร้าง (productive vocabulary)

กรุณาเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง เพื่อทำประโยคจำนวน 20 ประโยคนี้ ให้สมบูรณ์ภายในเวลา 15 นาที

- あの犯人が私の財布さいふをう_____。
- 子供のいた_____を注意れいせいせずに冷静でいられますか。
- 私が書いた本がしゅ_____されたらお送りいたします。

หมายเหตุ: เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้เน้นวัดความสามารถทางคันจิ คำศัพท์ที่เป็นตัวอักษรคันจิ จึงใส่เสียงอ่านเป็นฟuriganaกำกับไว้ด้านบน

แบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ในงานวิจัยนี้ จะใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของ Gu & Johnson (1996) Vocabulary Learning Questionnaire : Version 3 มาปรับแต่ง เพื่อให้เข้ากับการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ และอายุ

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องการเรียนคำศัพท์ จำนวน 17 ข้อ โดยแบ่งระดับความเชื่อเป็น 5 ระดับ คือ -2 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง -1 = ไม่เห็นด้วย 0 = เฉย ๆ หรือไม่มีความเห็น +1 = เห็นด้วย และ +2 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพื่อประเมินว่าผู้ตอบแบบสอบถามมี *ทัศนคติเชิงบวก* หรือ *ทัศนคติเชิงลบ* อย่างไร และมากน้อยเพียงใด ต่อความเชื่อทั้งสามประเภท

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์จำนวน 91 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ ตามระดับการใช้กลยุทธ์ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นคือ 0 = ไม่เคยทำ 1 = แทบจะไม่ทำ 2 = ทำเป็นบางครั้ง 3 = ทำบ่อย ๆ 4 = ทำเป็นประจำ

รวมแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ เป็นคำถามจำนวนทั้งหมด 108 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อเรื่องความเชื่อ 3 ข้อ และหัวข้อเรื่องกลยุทธ์ 20 ข้อ รวมทั้งหมด 23 หัวข้อ ดังนี้

ตาราง 2: รายละเอียดของ Vocabulary Learning Questionnaire : Version 3

ประเภทความเชื่อและกลยุทธ์	สัญลักษณ์	จำนวนข้อ
ความเชื่อเรื่องการเรียนคำศัพท์ (beliefs about vocabulary learning)		17
- คำศัพท์ควรจะต้องจดจำ (words should be memorized)	MEMORIZ	8
- คำศัพท์ควรจะเรียนผ่านบริบท (words should be acquired in context: bottom-up)	ACQUIRE	4
- คำศัพท์ควรเรียนรู้และถูกใช้งานจริง (words should be studied and put to use: top- down)	LEARN	5
กฎอภิปรินาน (Metacognitive Regulation)		12
- การเลือกสนใจ (selective attention)	ATTEND	7
- การริเริ่มด้วยตนเอง (self-initiation)	SELFINI	5
กลยุทธ์การเดา (Guessing strategies)		12
- การใช้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่แล้ว (using background knowledge/wider context)	WIDECUE	7
- การใช้สัญญาณทางภาษาศาสตร์และบริบท (using linguistics cues/immediate context)	LOCOCUE	5

กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม (Dictionary strategies)		17
- การใช้พจนานุกรมเพื่อความเข้าใจ (dictionary strategies for comprehension)	DICOMPR	4
- การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม (extended dictionary strategies)	DICEXTN	8
- การค้นหาคำศัพท์ (looking-up strategies)	DICLOOK	5
กลยุทธ์การจดบันทึก (Note-taking strategies)		9
- กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย (meaning-oriented note-taking strategies)	NOTEMNG	5
- กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นการใช้ (usage-oriented note-taking strategies)	NOTEUSE	4
กลยุทธ์การทำซ้ำไปซ้ำมา : (rehearsal strategies)		12
- การใช้รายการคำศัพท์ (using word list)	VOCLIST	6
- การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ (oral repetition)	ORALREP	3
- การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ (visual repetition)	VISUREP	3
กลยุทธ์การเข้ารหัส : (encoding strategies)		24
- การเชื่อมโยง (association/elaboration)	ASSOCIA	4
- การใช้จินตภาพ (imagery)	IMAGERY	4
- การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ (visual encoding)	VISUCOD	3
- การเข้ารหัสเชิงเสียง (auditory encoding)	AUDICOD	3
- การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (word-structure)	WDFORM	3
- การเข้ารหัสทางความหมาย (semantic encoding)	SEMANET	3
- การเข้ารหัสเชิงบริบท (contextual encoding)	CONTEXT	4
กลยุทธ์การใช้งานจริง (Activation strategies)	ACTIVAT	5

3.2.4 การวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ผลจะใช้โปรแกรม SPSS Ver. 22 ในการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของความเชื่อและการใช้กลยุทธ์แต่ละประเภท จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพื่อแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย มีทิศทางความเชื่อและการใช้กลยุทธ์ในภาพรวมเป็นเช่นไร โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความเชื่อต่อการเรียนคำศัพท์ จะแบ่งเป็น 5 ชั้น ดังนี้

Mean (M) = -2.00 ถึง -1.20	→	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
Mean (M) = -1.19 ถึง -0.40	→	ไม่เห็นด้วย
Mean (M) = -0.39 ถึง 0.40	→	เฉยๆ
Mean (M) = 0.41 ถึง 1.20	→	เห็นด้วย
Mean (M) = 1.21 ถึง 2.00	→	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ในส่วนของกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ จะแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

Mean (M) = 0.00 ถึง 0.80	→	ระดับน้อยที่สุด (ไม่ใช้/แทบไม่เคยใช้)
Mean (M) = 0.81 ถึง 1.60	→	ระดับน้อย (นานๆ ใช้ที)
Mean (M) = 1.61 ถึง 2.40	→	ระดับปานกลาง (ใช้เป็นบางครั้ง)
Mean (M) = 2.41 ถึง 3.20	→	ระดับมาก (ใช้บ่อยครั้ง)
Mean (M) = 3.21 ถึง 4.00	→	ระดับมากที่สุด (ใช้เป็นประจำ)

ขั้นต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์เชิงสหสัมพันธ์ (Correlation) โดยกำหนดให้ความเชื่อและกลยุทธ์ทั้ง 23 หัวข้อเป็น ตัวแปรต้น (Independent Variable) และ คะแนนคำศัพท์โดยรวม (SCORETOTAL) คะแนนคำศัพท์เชิงการรับรู้ (SCORERECEPT) คะแนนคำศัพท์เชิงการใช้งาน (SCOREPRODUCT) เป็น ตัวแปรตาม (Dependent Variable) เพื่อวิเคราะห์ว่าคะแนนทดสอบความสามารถทางคำศัพท์ที่ได้ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความเชื่อและการใช้กลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด ขั้นต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านคำศัพท์ระดับ สูง-ปานกลาง-ต่ำ หรือเรียกโดยง่ายคือ กลุ่มเก่ง-กลุ่มปานกลาง-กลุ่มไม่เก่ง โดยแบ่งทั้งส่วนที่เป็นคะแนนคำศัพท์เชิงการรับรู้ (เต็ม 30 คะแนน) คะแนนคำศัพท์เชิงการใช้งาน (เต็ม 20 คะแนน) และคะแนนคำศัพท์โดยรวม (เต็ม 50 คะแนน) โดยแปลงผลคะแนนสอบทุกประเภทให้เป็นค่า z-score และ percentile ซึ่งจะทำให้สามารถแบ่งความสามารถของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

- กลุ่มเก่ง (Good) : ได้ Percentile ตั้งแต่ 80 ขึ้นไป
- กลุ่มปานกลาง (Average) : ได้ Percentile ระหว่าง 21 ถึง 79
- กลุ่มไม่เก่ง (Poor) : ได้ Percentile ตั้งแต่ 20 ลงไป

จากนั้นจะนำค่าเฉลี่ยของความเชื่อและการใช้กลยุทธ์ของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งแปลงเป็น Z-Score มาพิจารณาเปรียบเทียบกันในลักษณะเส้นกราฟ เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในกลุ่มต่าง ๆ

บทที่ 4

ผลการวิจัยและบทวิเคราะห์

4.1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างด้วยคะแนนข้อสอบทางคำศัพท์

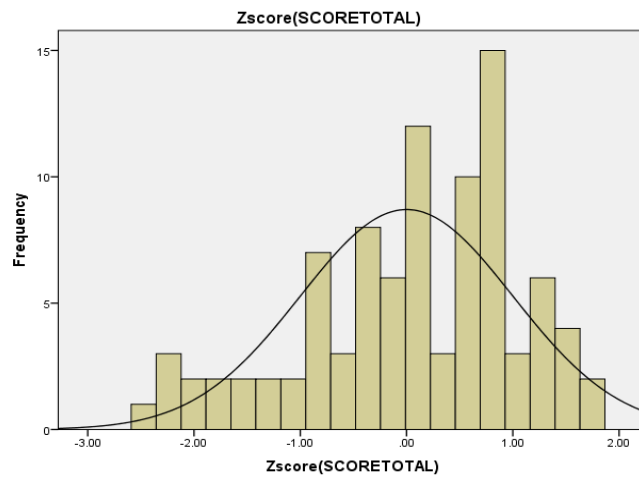
จากการทดสอบความสามารถทางคำศัพท์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้ผลดังปรากฏในตาราง 3 ดังนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนสอบโดยรวม (SCORETOTAL) อยู่ที่ $M=34$, $SD=8.52$ คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 13/50 และสูงสุดอยู่ที่ 48/50 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ (SCORERECEPT) อยู่ที่ $M=24$, $SD=4.80$ คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 10/30 และสูงสุดอยู่ที่ 30/30 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน (SCOREPRODUCT) อยู่ที่ $M=10$, $SD=4.50$ คะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 3/30 และสูงสุดอยู่ที่ 19/20

ตาราง 3: ผลวิเคราะห์คะแนนสอบประเภทต่าง ๆ

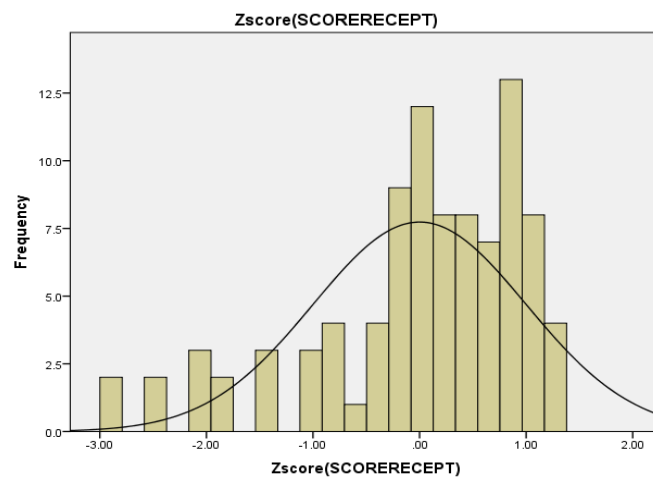
	Minimum	Maximum	Mean	SD	N
SCORETOTAL	13	48	34	8.52	93
SCORERECEPT	10	30	24	4.80	93
SCOREPRODUCT	3	19	10	4.50	93

เมื่อนำคะแนนทั้งหมดมาแปลงเป็น Z-Score เพื่อให้อยู่ในฐานตัวเลขเดียวกัน และนำมาแสดงผลเป็นกราฟจะเห็นได้ว่า เส้นค่าเฉลี่ยและรูปร่างของกราฟคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้เอียงไปทางขวา เนื่องจากผู้ทำแบบทดสอบส่วนใหญ่ทำคะแนนได้ค่อนข้างดี ในขณะที่เส้นค่าเฉลี่ยและรูปร่างของกราฟคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งานจะเอียงไปทางซ้าย แสดงให้เห็นว่ามีผู้ทำแบบทดสอบได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยอยู่พอสมควร

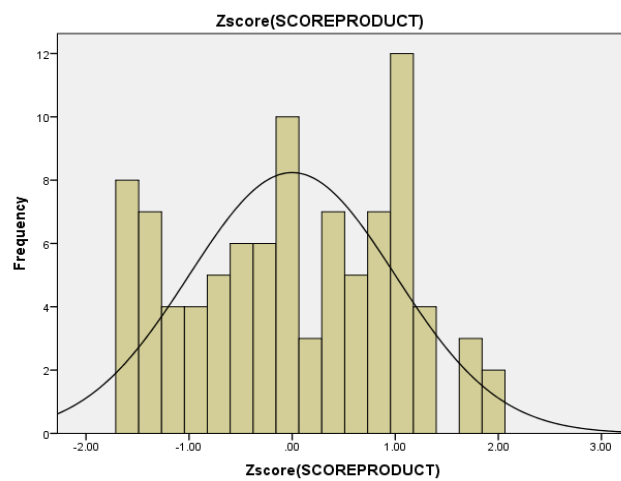
กราฟที่ 1: แสดงความโน้มเอียงของคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม

กราฟที่ 2: แสดงความโน้มเอียงของคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้

กราฟที่ 3: แสดงความโน้มเอียงของคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน

ตาราง 4: คะแนนดิบที่แปลงเป็น Z-Score และเรียงลำดับตาม Percentile

		Z-Score (SCORETOTAL)	Z-Score (SCORERECEPT)	Z-Score (SCOREPRODUCT)
N	Valid	93	93	93
Percentiles	5	-2.07	-2.19	-1.60
	10	-1.61	-1.69	-1.38
	15	-1.15	-1.02	-1.38
	20	-0.74	-0.81	-1.16
	25	-0.60	-0.39	-0.82
	30	-0.46	-0.18	-0.67
	35	-0.26	-0.18	-0.49
	40	-0.13	0.02	-0.27
	45	-0.01	0.02	-0.05
	50	0.11	0.23	-0.05
	55	0.22	0.23	0.18
	60	0.46	0.44	0.40
	65	0.58	0.46	0.62
	70	0.69	0.65	0.80
	75	0.69	0.86	0.84
	80	0.81	0.86	1.07
85	1.05	0.86	1.07	
90	1.23	1.07	1.20	
95	1.40	1.13	1.73	

เมื่อนำคะแนนที่ได้ไปพิจารณาตามฐาน Percentile และแบ่งกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ เก่ง = Percentile 80 ขึ้นไป, ปานกลาง = Percentile 21-79, ไม่เก่ง = Percentile 20 ลงไป จะแบ่งกลุ่มได้ดังนี้

- คะแนนสอบโดยรวม: กลุ่มที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ +0.81 (41 คะแนน) เป็นต้นไปถือว่าเป็นกลุ่มเก่ง และถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ -0.74 (28 คะแนน) ลงไป ถือว่าเป็นกลุ่มไม่เก่ง ที่เหลือ (29-40 คะแนน) ถือว่าเป็นกลุ่มปานกลาง
- คะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้: กลุ่มที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ +0.86 (28 คะแนน) เป็นต้นไป ถือว่าเป็นกลุ่มเก่ง และถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ -0.81 (20 คะแนน) ลงไป ถือว่าเป็นกลุ่มไม่เก่ง ที่เหลือ (21-27 คะแนน) ถือว่าเป็นกลุ่มปานกลาง
- คะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน: กลุ่มที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ +1.07 (15 คะแนน) เป็นต้นไปถือว่าเป็นกลุ่มเก่ง และถ้าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ -1.16 (5 คะแนน) ลงไป ถือว่าเป็นกลุ่มไม่เก่ง ที่เหลือ (6-14 คะแนน) ถือว่าเป็นกลุ่มปานกลาง

ตาราง 5: จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามคะแนนวัดความรู้ทางคำศัพท์แต่ละประเภท

	SCORETOTAL	SCORERECEPT	SCOREPRODUCT
ดี (Good)	<i>n</i> =22	<i>n</i> =25	<i>n</i> =21
ปานกลาง (Average)	<i>n</i> =50	<i>n</i> =49	<i>n</i> =53
ไม่เก่ง (Poor)	<i>n</i> =21	<i>n</i> =19	<i>n</i> =19

4.2 ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์โดยรวมของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย

ตาราง 6: ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์โดยรวมของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย

ประเภทความเชื่อและกลยุทธ์	Mean	SD	n
ความเชื่อเรื่องการเรียนรู้คำศัพท์ (Scale : -2 to +2)			
คำศัพท์ควรจะต้องจดจำ (MEMORIZ)	-0.61	0.50	93
คำศัพท์ควรจะเรียนผ่านบริบท (ACQUIRE)	1.16	0.68	93
คำศัพท์ควรเรียนรู้และถูกใช้งานจริง (LEARN)	1.25	0.58	93
กฎอภิปริชาน (Scale : 0 to 4)			
การเลือกสนใจ (ATTEND)	2.67	0.58	93
การริเริ่มด้วยตนเอง (SELFINI)	2.82	0.79	93
กลยุทธ์การเดา (Scale : 0 to 4)			
การใช้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่แล้ว (WIDECUE)	2.68	0.71	93
การใช้ป้ายทางภาษาศาสตร์และบริบท (LOCOCUE)	2.64	0.82	93
กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม (Scale : 0 to 4)			
การใช้พจนานุกรมเพื่อความเข้าใจ (DICOMPR)	3.27	0.78	93
การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม (DICEXTN)	2.46	0.86	93
การค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK)	2.71	0.84	93
กลยุทธ์การจดบันทึก (Scale : 0 to 4)			
กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย (NOTEMNG)	1.97	1.08	93
กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นการใช้ (NOTEUSE)	2.08	1.14	93
กลยุทธ์การทำซ้ำไปซ้ำมา (Scale : 0 to 4)			
การใช้รายการคำศัพท์ (VOCLIST)	1.55	1.00	93
การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ (ORALREP)	1.93	0.88	93
การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ (VISUREP)	2.19	0.90	93
กลยุทธ์การเข้ารหัส (Scale : 0 to 4)			
การเชื่อมโยง (ASSOCIA)	1.90	1.00	93
การใช้จินตภาพ (IMAGERY)	2.42	0.98	93
การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ (VISUCOD)	2.67	0.90	93
การเข้ารหัสเชิงเสียง (AUDICOD)	2.23	0.95	93
การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (WDFORM)	2.23	0.93	93
การเข้ารหัสทางความหมาย (SEMANET)	2.15	1.00	93
การเข้ารหัสเชิงบริบท (CONTEXT)	2.31	0.88	93
กลยุทธ์การใช้งานจริง (Scale : 0 to 4) (ACTIVAT)	2.31	0.86	93

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ของกลุ่มตัวอย่าง ($n=93$) ที่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย แสดงให้เห็นว่า โดยรวมผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยมีทัศนคติเชิงลบในระดับปานกลาง ต่อความเชื่อที่ว่าคำศัพท์ควรจะต้องจดจำ (MEMORIZ; $M=-0.61$, $SD=0.50$) และมีทัศนคติเชิงบวกในระดับปานกลางค่อนไปทางสูง ต่อความเชื่อที่ว่าคำศัพท์ควรจะเรียนผ่านบริบท (ACQUIRE; $M=1.16$, $SD=0.68$) และมีทัศนคติเชิงบวกในระดับสูง ต่อความเชื่อที่ว่าคำศัพท์ควรเรียนรู้และถูกใช้งานจริง (LEARN; $M=1.25$, $SD=0.58$)

เมื่อวิเคราะห์ลงไปในรายละเอียดของการตอบคำถามเกี่ยวกับความเชื่อที่ว่า คำศัพท์ควรจะต้องจดจำ (MEMORIZ) จะพบว่าในจำนวนคำถามทั้ง 8 ข้อ นั้น มีค่าเป็นทัศนคติเชิงลบถึง 7 ข้อ มีเพียงข้อเดียวที่มีค่าเป็นเชิงบวก คือ การทำซ้ำไปซ้ำมาเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการจำคำศัพท์ ($M=0.14$, $SD=1.25$) ที่อยู่ในระดับเฉย ๆ ซึ่งอาจจะสะท้อนให้เห็นว่าแม้ว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยจะค่อนข้างมีทัศนคติเชิงลบต่อความเชื่อที่ว่าคำศัพท์ควรจะต้องจดจำ แต่ถึงกระนั้นก็ได้ปฏิเสธความเชื่อที่ว่า การทำซ้ำไปซ้ำมาเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้จดจำคำศัพท์ได้

ในเรื่องระดับการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย สามารถจัดกลุ่มตามระดับการใช้งานได้ดังต่อไปนี้

1. ระดับมากที่สุด / มีการใช้งานเป็นประจำ ได้แก่:
 - กลยุทธ์การใช้พจนานุกรมเพื่อความเข้าใจ (DICOMPR; $M=3.27$, $SD=0.78$)
2. ระดับมาก / มีการใช้งานบ่อยครั้ง ได้แก่:
 - กลยุทธ์การเลือกสนใจ (ATTEND; $M=2.67$, $SD=0.58$)
 - กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง (SELFINI; $M=2.82$, $SD=0.79$)
 - กลยุทธ์การใช้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่แล้วในการเดา (WIDECUE; $M=2.68$, $SD=0.71$)
 - กลยุทธ์การใช้นัยทางภาษาศาสตร์ และบริบทในการเดา (LOCOCUE; $M=2.64$, $SD=0.82$)
 - กลยุทธ์การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม (DICEXTN; $M=2.46$, $SD=0.86$)
 - กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK; $M=2.71$, $SD=0.84$)
 - กลยุทธ์การใช้จินตภาพ (IMAGERY; $M=2.42$, $SD=0.98$)
 - กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ (VISUCOD; $M=2.67$, $SD=0.90$)

3. ระดับปานกลาง / มีการใช้งานเป็นบางครั้ง ได้แก่:

- กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย (NOTEMNG; $M=1.97$, $SD=1.08$)
- กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นการใช้ (NOTEUSE; $M=2.08$, $SD=1.14$)
- กลยุทธ์การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ (ORALREP; $M=1.93$, $SD=0.88$)
- กลยุทธ์การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ (VISUREP; $M=2.19$, $SD=0.90$)
- กลยุทธ์การเชื่อมโยง (ASSOCIA; $M=1.90$, $SD=1.00$)
- กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงเสียง (AUDICOD; $M=2.23$, $SD=0.95$)
- กลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (WDFORM; $M=2.23$, $SD=0.93$)
- กลยุทธ์การเข้ารหัสทางความหมาย (SEMANET; $M=2.15$, $SD=1.00$)
- กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท (CONTEXT; $M=2.31$, $SD=0.88$)
- กลยุทธ์การใช้งานจริง (ACTIVAT; $M=2.31$, $SD=0.86$)

4. ระดับน้อย / มีการใช้งานนานๆ ครั้ง ได้แก่:

- กลยุทธ์การใช้รายการคำศัพท์ (VOCLIST; $M=1.55$, $SD=1.00$)

จากภาพรวมจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย มีแนวโน้มต่อกลยุทธ์การใช้พจนานุกรม และกลยุทธ์การเดา ในระดับที่ค่อนข้างสูง ซึ่งสันนิษฐานว่าผู้เรียนชาวไทยมักจะใช้กลยุทธ์การเดาคำศัพท์ ทั้งการเดาจากความรู้พื้นฐานที่มีอยู่แล้ว และการเดาจากบริบท ซึ่งถ้าผู้เรียนเดาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่ออก ผู้เรียนก็จะใช้กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม ซึ่งเป็นวิธีการทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่สะดวกและสามารถทำได้ด้วยตัวเอง โดยสามารถหาได้จากทั้งพจนานุกรมรูปเล่ม และพจนานุกรมออนไลน์

นอกจากกลยุทธ์การเดาคำศัพท์และกลยุทธ์การใช้พจนานุกรมแล้ว กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง กลยุทธ์การเลือกสนใจ กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ และกลยุทธ์การใช้จินตภาพ ก็ค่อนข้างเป็นที่นิยมในหมู่นักเรียนชาวไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย มีการจัดการตนเองที่ดีในระดับหนึ่ง และนิยมการใช้กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับจินตภาพและการเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์เพื่อช่วยในการจดจำ มากกว่ากลยุทธ์อื่น ๆ ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจมาจากการที่คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น มีตัวอักษรคันจิซึ่งมีส่วนที่เป็นอักษรภาพ ทำให้ผู้เรียนนิยมการใช้กลยุทธ์ประเภทดังกล่าว

ในทางตรงกันข้าม กลยุทธ์การใช้รายการคำศัพท์ กลับไม่เป็นที่นิยม ส่วนกลยุทธ์อื่นๆ นั้นพบการใช้งานได้เป็นครั้งคราว

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์กับคะแนนสอบคำศัพท์

จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ กับคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม (SCORETOTAL) คะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ (SCORERECEPT) และคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน (SCOREPRODUCT) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อหาแนวโน้มด้วยสมการเชิงเส้นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($n=93$) ได้ผลลัพธ์ดังนี้

ตาราง 7: ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคำศัพท์ประเภทต่าง ๆ กับความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์

CORRELATION								
	MEMORIZ	ACQUIRE	LEARN	ATTEND	SELFINI	WILDCUE	LOCOCUE	DICOMPR
SCORETOTAL	0.02	0.08	0.01	0.23*	0.33**	0.09	0.16	0.09
SCORERECEPT	-0.03	0.09	0.01	0.26*	0.33**	0.13	0.19	0.17
SCOREPRODUCT	0.06	0.06	0.00	0.15	0.27**	0.03	0.11	-0.01
	DICEXTN	DICLOOK	NOTEMNG	NOTEUSE	VOCLIST	ORALREP	VISUREP	ASSOCIA
SCORETOTAL	0.15	0.20	0.02	0.11	0.08	0.00	0.06	0.15
SCORERECEPT	0.17	0.23*	0.02	0.10	0.04	-0.01	0.00	0.10
SCOREPRODUCT	0.11	0.13	0.02	0.10	0.12	0.02	0.11	0.18
	IMAGERY	VISUCOD	AUDICOD	WDFORM	SEMANET	CONTEXT	ACTIVAT	
SCORETOTAL	0.16	0.13	0.14	0.21*	0.10	0.29**	0.13	
SCORERECEPT	0.15	0.16	0.12	0.19	0.08	0.26*	0.10	
SCOREPRODUCT	0.14	0.06	0.14	0.19	0.11	0.28**	0.14	

$n = 93$

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

- คะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม : มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งกับ กลยุทธ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($r = 0.33, p < 0.01$) และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ($r = 0.29, p < 0.01$) และ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับ กลยุทธ์การเลือกสนใจ ($r = 0.23, p < 0.05$) และกลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ ($r = 0.21, p < 0.05$)
- คะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ : มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งกับ กลยุทธ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ($r = 0.33, p < 0.01$) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับ

กลยุทธ์การเลือกสนใจ ($r = 0.26, p < 0.05$) กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ ($r = 0.23, p < 0.05$) และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ($r = 0.26, p < 0.05$)

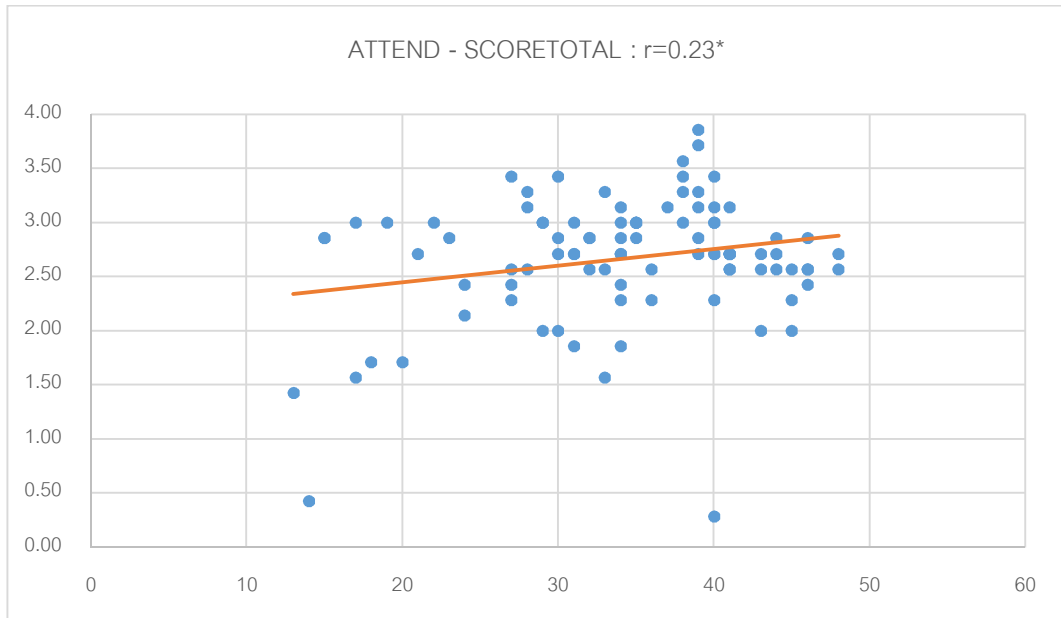
- คะแนนคำศัพท์เชิงการใช้งาน : มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่งกับกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง ($r = 0.27, p < 0.01$) และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ($r = 0.28, p < 0.01$)

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้ และ คะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($r = 0.68, p < .01$)

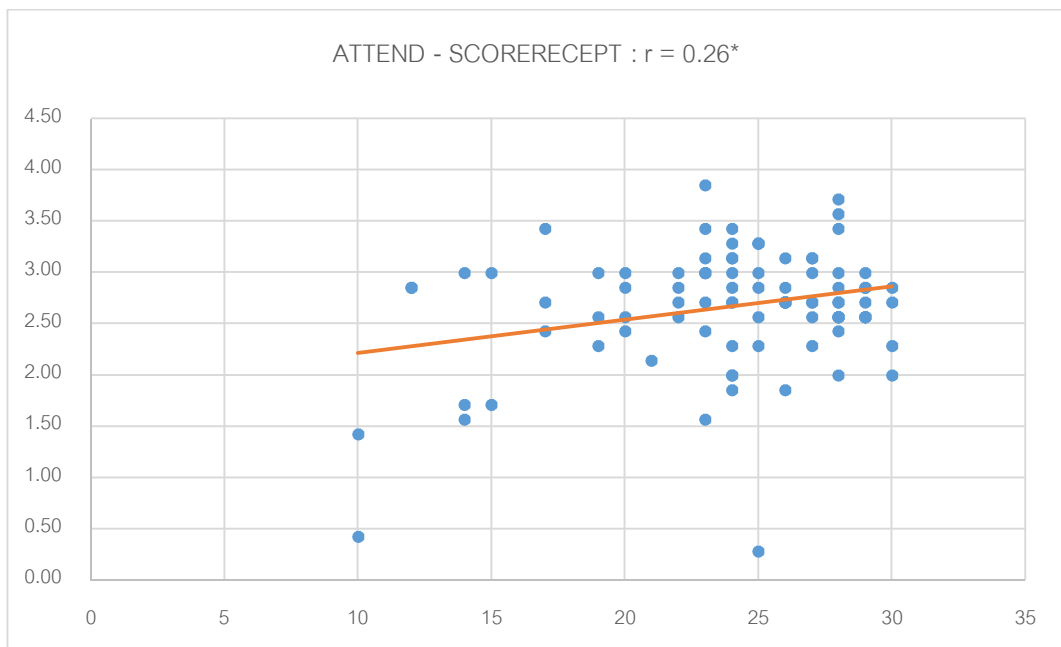
ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นแนวโน้มที่ว่า การใช้กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง กลยุทธ์การเลือกสนใจ กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ และกลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถทางคำศัพท์ของผู้เรียน โดยเฉพาะกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ซึ่งสัมพันธ์กับคะแนนคำศัพท์ทั้งสามประเภท

โดยกลุ่มเก่งจะมีการใช้กลยุทธ์ดังกล่าวมากกว่ากลุ่มที่ไม่เก่ง ซึ่งถ้ายังมีการใช้กลยุทธ์ดังกล่าวมากเท่าไร ก็น่าจะช่วยพัฒนาความสามารถทางคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดียิ่งขึ้น

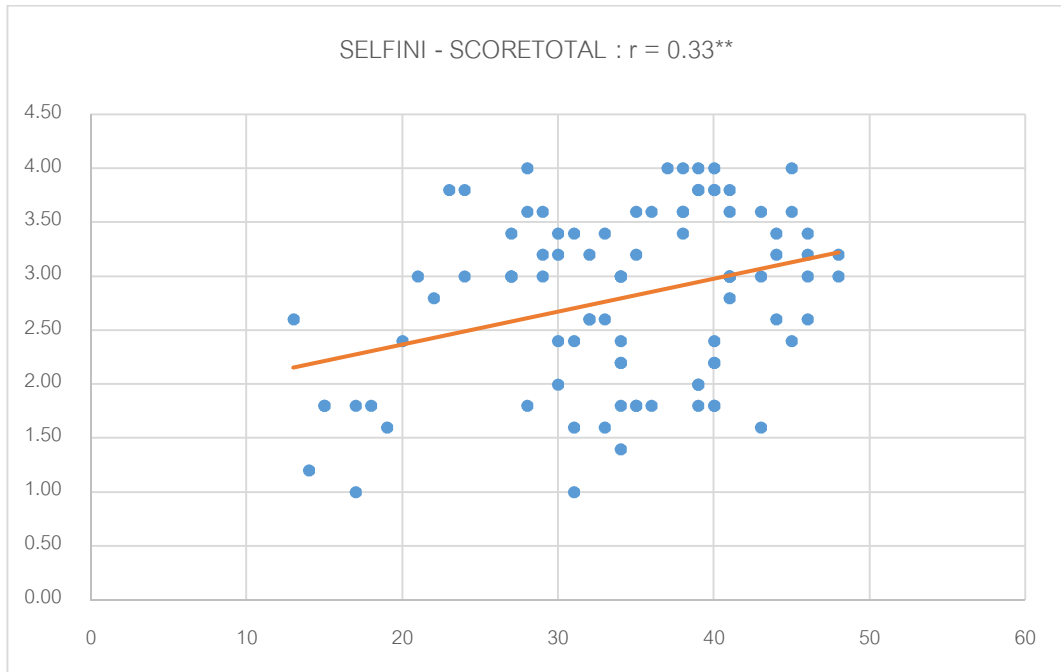
กราฟที่ 4: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเลือกสนใจกับคะแนนสอบ
คำศัพท์โดยรวม

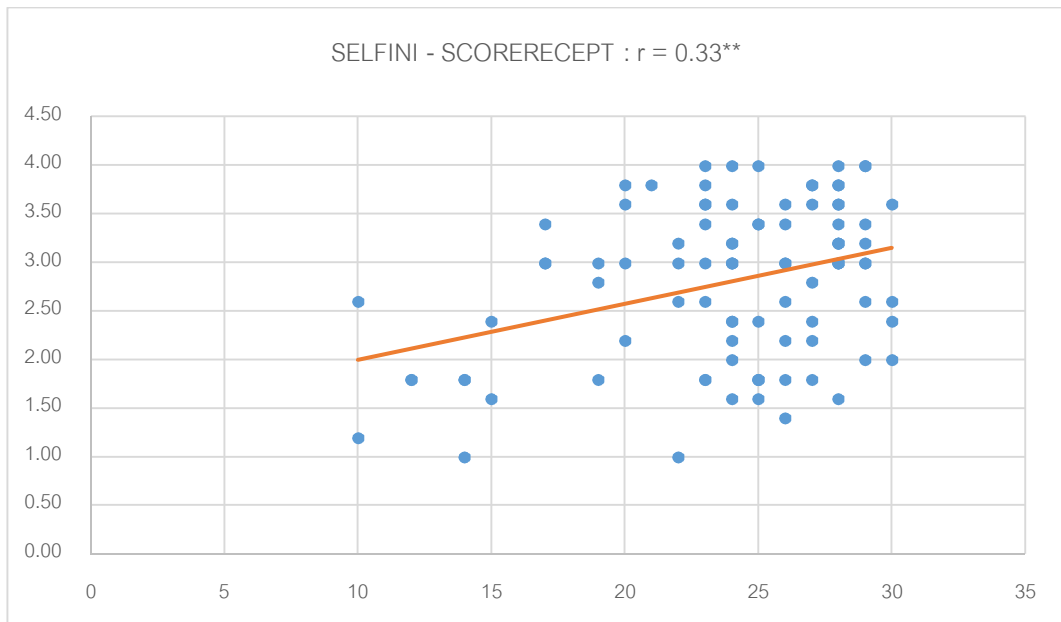
กราฟที่ 5: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเลือกสนใจกับคะแนนสอบ
คำศัพท์เชิงการรับรู้

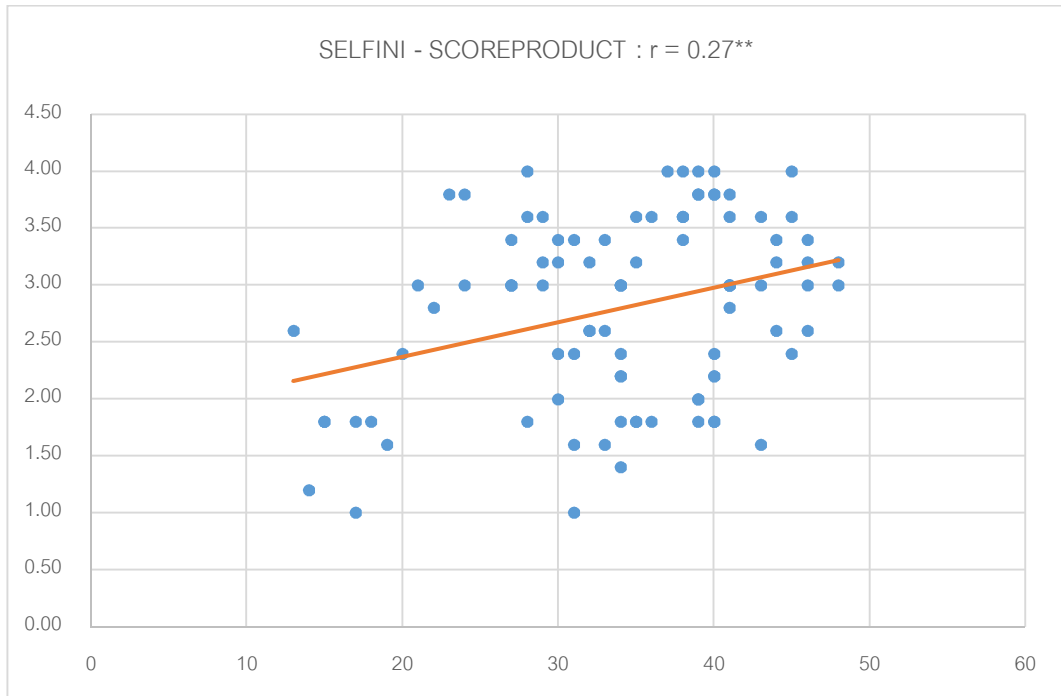
กราฟที่ 6: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองกับคะแนนสอบ
คำศัพท์โดยรวม

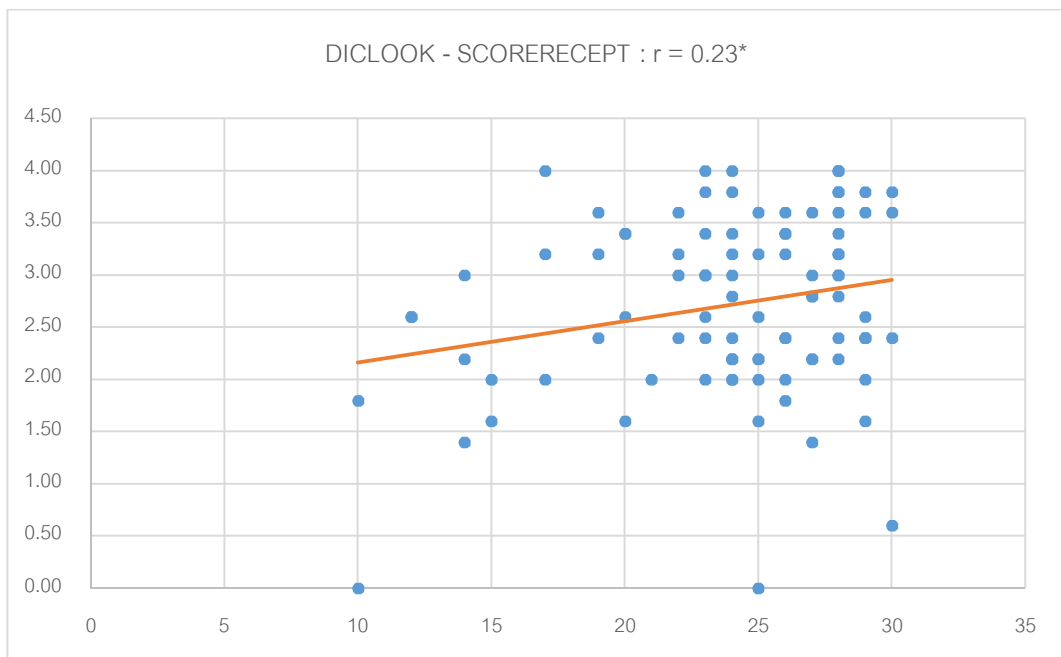
กราฟที่ 7: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองกับคะแนนสอบ
คำศัพท์เชิงการรับรู้

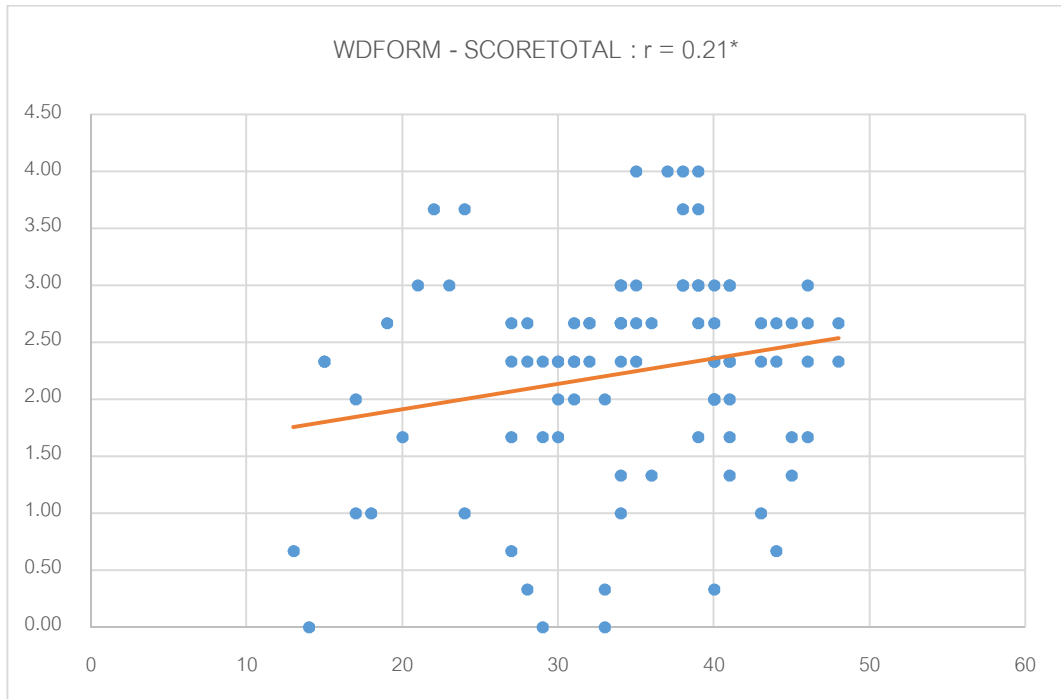
กราฟที่ 8: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองกับคะแนนสอบ
คำศัพท์เชิงการใช้งาน

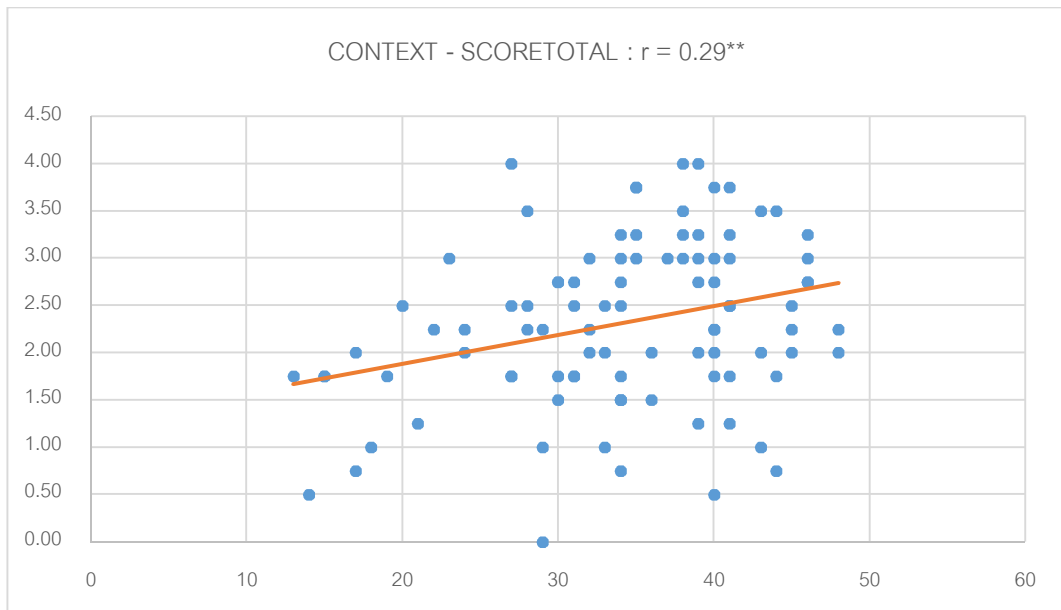
กราฟที่ 9: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์กับคะแนนสอบ
คำศัพท์เชิงการรับรู้

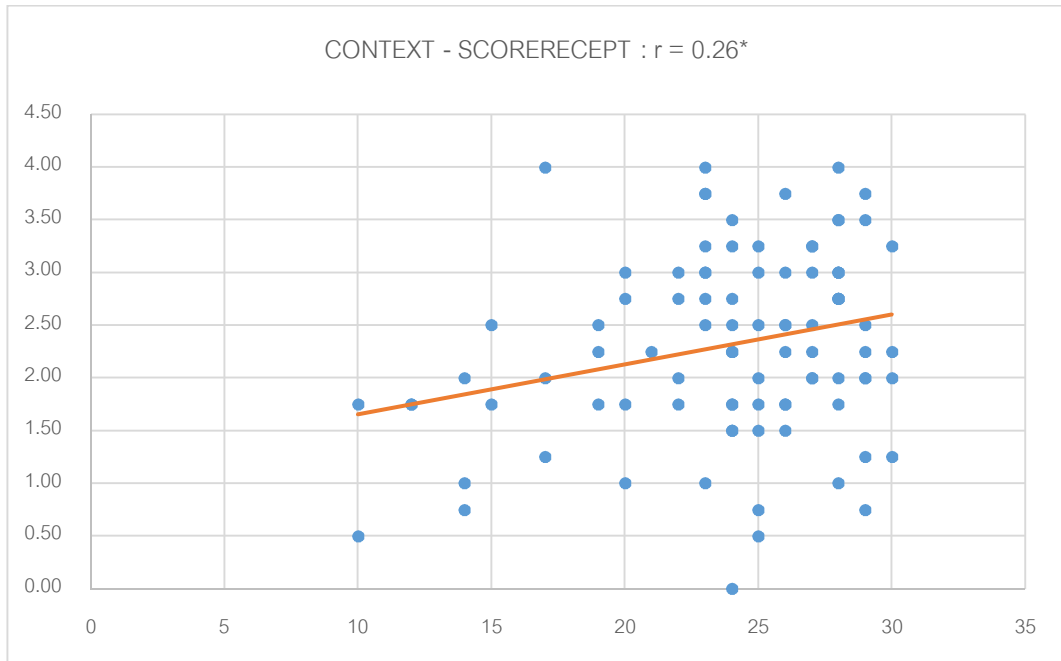
กราฟที่ 10: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์กับคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม

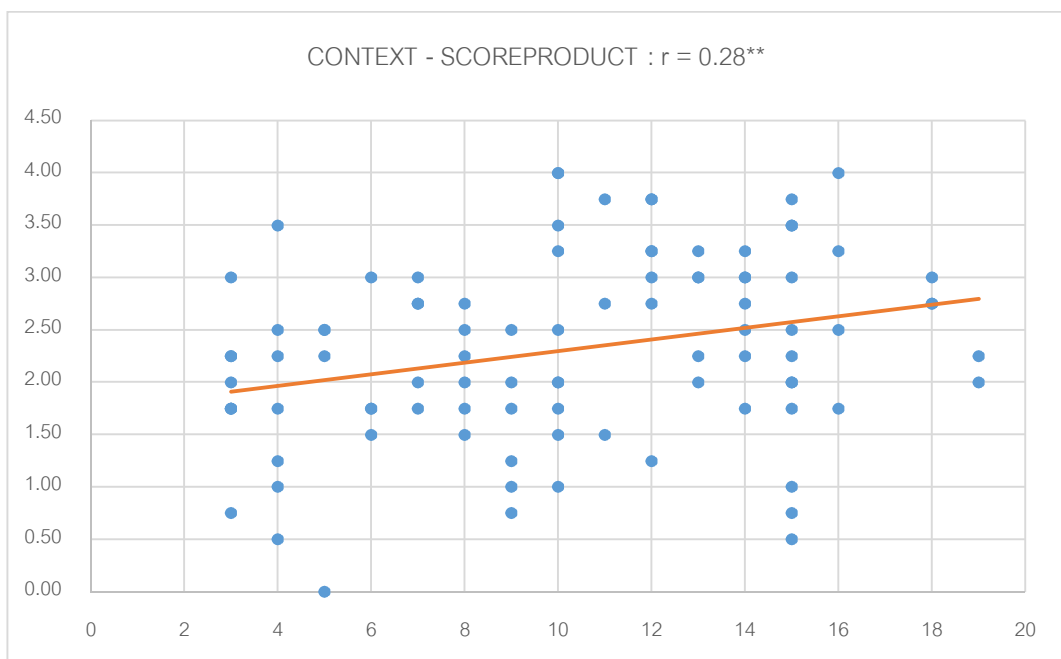
กราฟที่ 11: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบทกับคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม

กราฟที่ 12: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบทกับคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้

กราฟที่ 13: scatter plot แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบทกับคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน

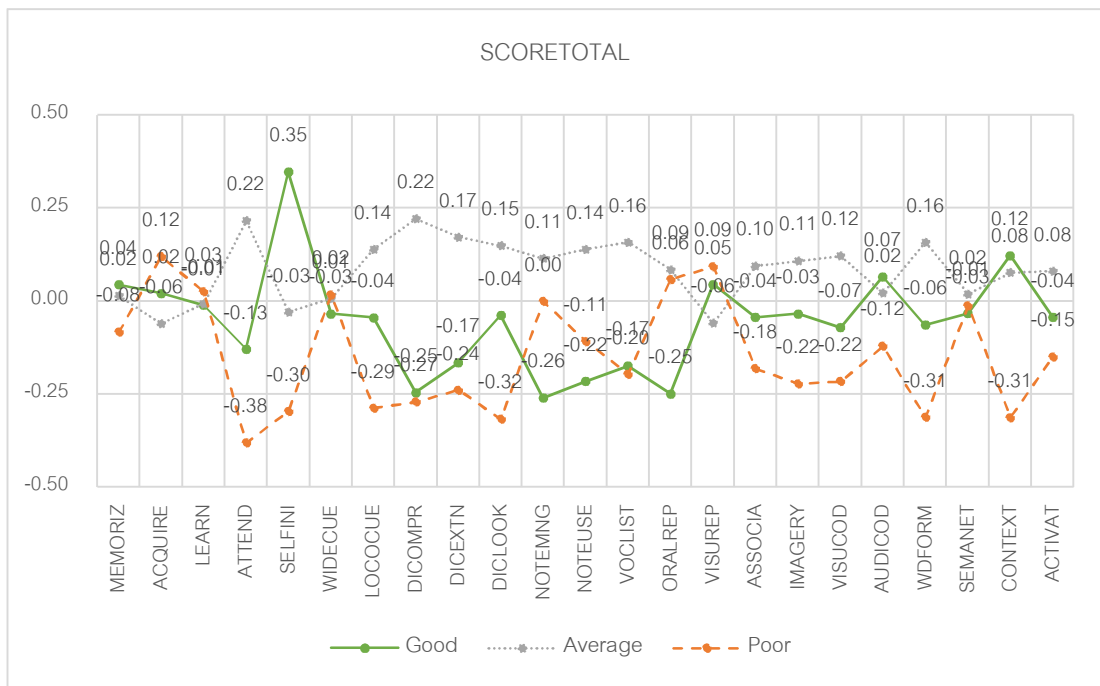

4.4 ความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามกลุ่มผู้เรียน (เก่ง-ปานกลาง-ไม่เก่ง) ภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย

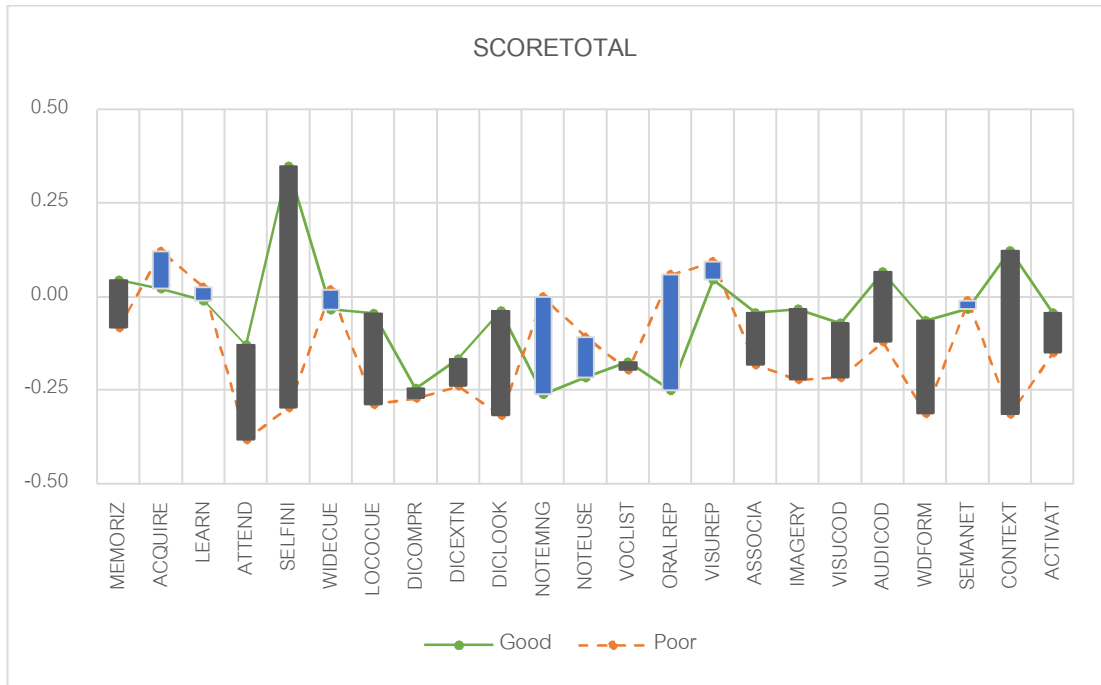
ตาราง 8: ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม

MEAN: GROUP BY SCORETOTAL								
	MEMORIZ	ACQUIRE	LEARN	ATTEND	SELFINI	WILDCUE	LOCOCUE	DICOMPR
GOOD	-0.59	1.17	1.25	2.60	3.09	2.66	2.60	3.08
AVERAGE	-0.60	1.12	1.25	2.80	2.79	2.69	2.75	3.45
POOR	-0.65	1.24	1.27	2.45	2.58	2.69	2.40	3.06
	DICEXTN	DICLOOK	NOTEMNG	NOTEUSE	VOCLIST	ORALREP	VISUREP	ASSOCIA
GOOD	2.32	2.68	1.69	1.83	1.38	1.71	2.23	1.85
AVERAGE	2.61	2.84	2.10	2.24	1.71	2.01	2.13	1.99
POOR	2.26	2.45	1.97	1.95	1.36	1.98	2.27	1.71
	IMAGERY	VISUCOD	AUDICOD	WDFORM	SEMANET	CONTEXT	ACTIVAT	
GOOD	2.39	2.61	2.29	2.17	2.12	2.42	2.27	
AVERAGE	2.53	2.78	2.25	2.37	2.17	2.38	2.38	
POOR	2.20	2.48	2.11	1.94	2.14	2.04	2.18	

กราฟที่ 14: ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์โดยรวม

กราฟที่ 15: ความต่างค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบ
คำศัพท์โดยรวม

จากกราฟที่ 14 และ 15 แสดงให้เห็นถึงเส้นค่าเฉลี่ยความเชื่อและการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งกลุ่มด้วยคะแนนสอบโดยรวม โดยเส้นสีเขียว/เส้นต่อเนื่อง แสดงถึงกลุ่มเก่ง เส้นสีเทา/เส้นจุดไข่ปลา แสดงถึงกลุ่มปานกลาง และเส้นสีส้ม/เส้นปะ แสดงถึงกลุ่มไม่เก่ง และเมื่อนำกราฟดังกล่าวไปวิเคราะห์เป็นกราฟแท่ง ซึ่งแสดงความแตกต่างของการใช้กลยุทธ์ระหว่างกลุ่มเก่ง และกลุ่มไม่เก่ง โดยให้แท่งสีดำ/แท่งทึบ แสดงถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่กลุ่มเก่งมีสูงกว่ากลุ่มไม่เก่ง และแท่งสีน้ำเงิน/แท่งสีอ่อน แสดงถึงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่กลุ่มไม่เก่งมีสูงกว่ากลุ่มเก่ง จะพบว่ามีการใช้กลยุทธ์ที่มีความแตกต่างเด่นชัดขึ้นมาดังนี้

- กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง (SELFINI) : กลุ่มเก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ย $z=0.35$ และกลุ่มไม่เก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ $z=-0.30$ คือมีค่าต่างกัน 0.63 โดยเมื่อวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยของกลุ่มจะพบว่า กลุ่มเก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=3.09$ (ใช้บ่อยครั้ง ค่อนข้างไปทางใช้เป็นประจำ) และกลุ่มไม่เก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=2.58$ (ใช้บ่อยครั้ง ค่อนข้างไปทางใช้เป็นบางครั้ง)
- กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท (CONTEXT) : กลุ่มเก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ย $z=0.12$ และกลุ่มไม่เก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ $z=-0.31$

คือมีค่าต่างกัน 0.43 โดยเมื่อวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยของกลุ่มจะพบว่า กลุ่มเก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=2.42$ (ใช้บ่อยครั้ง) และกลุ่มไม่เก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=2.04$ (ใช้เป็นบางครั้ง)

กลยุทธ์ที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแตกต่างกันในระดับรองลงมา คือ ต่างกันตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 0.4 ประกอบด้วย กลยุทธ์การเลือกสนใจ (ATTEND) ซึ่งต่างกันว่า 0.25 ($z=-0.13$ และ $z=-0.38$) กลยุทธ์การใช้นัยทางภาษาศาสตร์และบริบทในการเดา (LOCOCUE) ต่างกันว่า 0.24 ($z=-0.04$ และ $z=-0.29$) กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK) ต่างกันว่า 0.27 ($z=-0.04$ และ $z=-0.32$) กลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (WDFORM) ต่างกันว่า 0.24 ($z=-0.06$ และ $z=-0.31$)

โดยภาพรวมกลุ่มเก่งจะใช้กลยุทธ์สูงกว่ากลุ่มไม่เก่ง ยกเว้นกลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย (NOTEMNG) ซึ่งต่างกันว่า -0.26 ($z=-0.26$ และ $z=0.00$) และ กลยุทธ์การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ (ORALREP) ซึ่งต่างกันว่า -0.30 ($z=-0.25$ และ $z=0.06$) ที่กลุ่มไม่เก่งจะใช้มากกว่ากลุ่มเก่ง ในขณะที่กลุ่มปานกลางจะมีค่าการใช้กลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับใกล้เคียงค่าเฉลี่ย โดยสูงกว่าระดับค่าเฉลี่ยเพียงเล็กน้อย

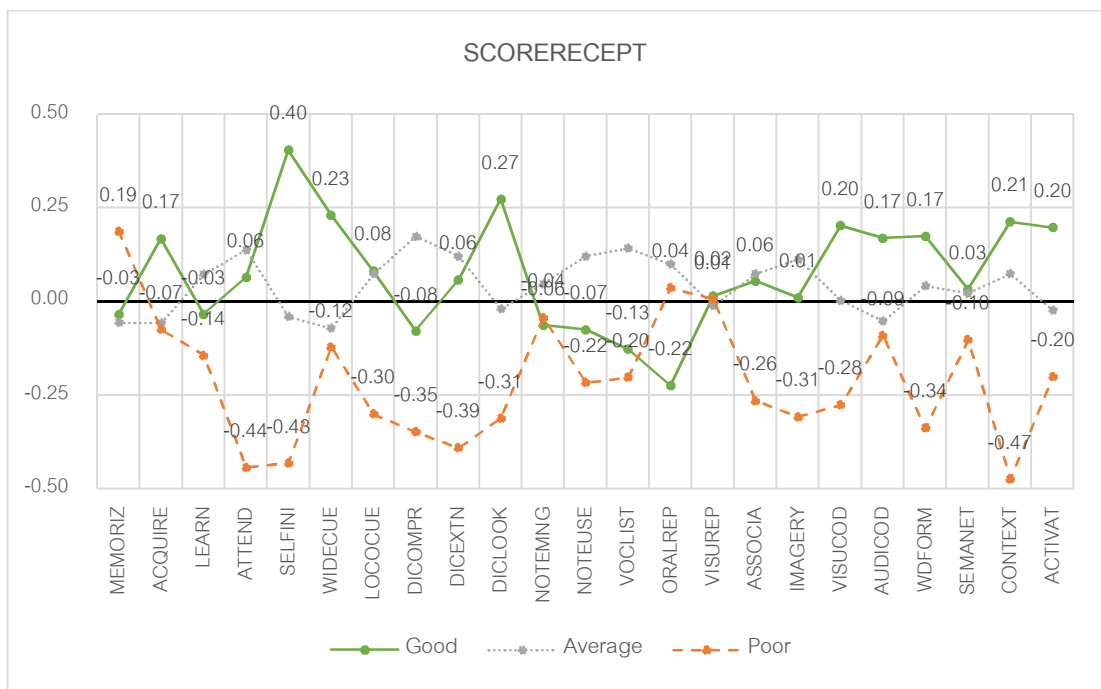
จากกราฟแสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่เก่งคำศัพท์ มีการใช้กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเองที่สูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างชัดเจน ในขณะที่เดียวกันก็นิยมการใช้กลยุทธ์ประเภทการเข้ารหัส โดยเฉพาะการเข้ารหัสเชิงบริบท ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเก่งมีการใช้ กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม กลยุทธ์การจดบันทึก และกลยุทธ์การออกเสียงซ้ำไปซ้ำมา ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ยกเว้นกลยุทธ์การเปิดพจนานุกรมเพื่อค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK) ซึ่งกลยุทธ์ข้อนี้ประกอบด้วย การผันรูปกาลของคำศัพท์ที่จะเปิดหาก่อนค้นหาความหมาย การตัดคำนำหน้าหรือคำเสริมท้ายของคำศัพท์ก่อนการค้นหาคำศัพท์ การแก้คำที่ผันผิดหรือเขียนผิดก่อนการค้นหาคำศัพท์ การใช้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ชนิดของคำ การออกเสียง รูปแบบ ความหมาย ฯลฯ มาเป็นตัวช่วยในการกำจัดความหมายที่ไม่น่าจะใช่ออกไป และช่วยในการเลือกความหมายที่เหมาะสมสำหรับคำพ้องเสียงหรือคำหลายความหมาย การนำความหมายของคำศัพท์ที่ได้จากพจนานุกรมมาประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ ซึ่งเป็นการใช้กลยุทธ์ที่มากกว่าเพียงการค้นหาคำศัพท์ทั่วไปเท่านั้น

จึงสันนิษฐานว่า กลุ่มเก่งนั้นแม้ว่าจะให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การใช้พจนานุกรมไม่มากเท่ากับกลุ่มอื่น ๆ แต่ก็ยังมองว่าการใช้พจนานุกรมในเชิงเทคนิคเป็นสิ่งจำเป็น ในขณะที่เดียวกันแม้ว่าคนกลุ่มนี้จะมองว่ากลยุทธ์การออกเสียงซ้ำไปซ้ำมา ไม่ค่อยจะจำเป็นเท่าไรนัก แต่ก็ยังมองว่ากลยุทธ์ประเภทการเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงเสียง รวมถึงการใช้บริบทในการช่วยจำคำศัพท์ มีความสำคัญ เช่นเดียวกับกลุ่มอื่น ๆ

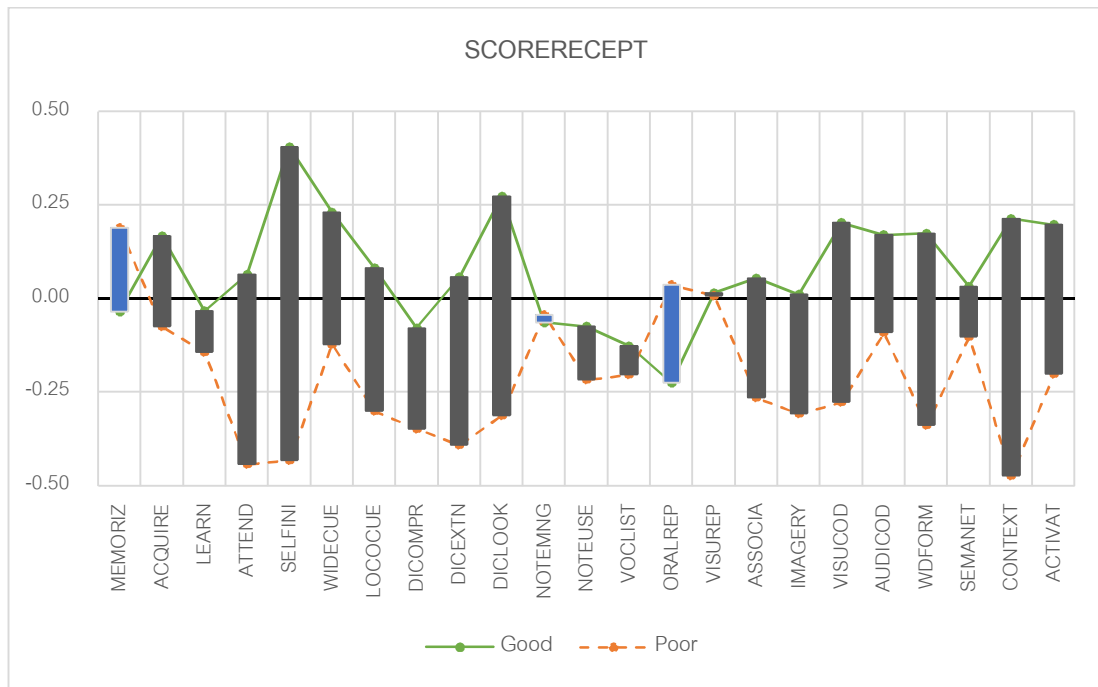
ตาราง 9: ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้

MEAN: GROUP BY SCORE RECEPT								
	MEMORIZ	ACQUIRE	LEARN	ATTEND	SELFINI	WILDCUE	LOCOCUE	DICOMPR
GOOD	-0.63	1.27	1.23	2.71	3.14	2.85	2.70	3.21
AVERAGE	-0.64	1.12	1.29	2.75	2.78	2.63	2.70	3.41
POOR	-0.52	1.11	1.17	2.41	2.47	2.59	2.39	3.00
	DICEXTN	DICLOOK	NOTEMNG	NOTEUSE	VOCLIST	ORALREP	VISUREP	ASSOCIA
GOOD	2.51	2.94	1.90	1.99	1.43	1.73	2.20	1.95
AVERAGE	2.57	2.70	2.02	2.21	1.70	2.02	2.18	1.97
POOR	2.13	2.45	1.93	1.83	1.35	1.97	2.19	1.63
	IMAGERY	VISUCOD	AUDICOD	WDFORM	SEMANET	CONTEXT	ACTIVAT	
GOOD	2.43	2.85	2.39	2.39	2.19	2.50	2.48	
AVERAGE	2.53	2.67	2.18	2.26	2.18	2.38	2.29	
POOR	2.12	2.42	2.14	1.91	2.05	1.89	2.14	

กราฟที่ 16: ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้

กราฟที่ 17: ความต่างค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการรับรู้

เมื่อแยกกลุ่มตามความสามารถทางคำศัพท์เชิงการรับรู้ (SCORERECEPT) จะปรากฏภาพดังกราฟที่ 16 -17 ซึ่งพบว่ากลุ่มเก่งมีการใช้กลยุทธ์ในระดับที่ค่อนข้างสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มเก่งมีความแตกต่างของการใช้กลยุทธ์จากกลุ่มไม่เก่ง เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง (SELFINI) กลุ่มเก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ย $z=0.40$ และกลุ่มไม่เก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ $z=-0.43$ คือมีค่าต่างกัน 0.83 โดยเมื่อวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยของกลุ่มจะพบว่า กลุ่มเก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=3.14$ (ใช้บ่อยครั้ง ค่อนข้างไปทางใช้เป็นประจำ) และกลุ่มไม่เก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=2.47$ (ใช้บ่อยครั้ง ค่อนข้างไปทางใช้เป็นบางครั้ง) ส่วนกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท (CONTEXT) กลุ่มเก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ย $z=0.21$ และกลุ่มไม่เก่ง มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ $z=-0.47$ คือมีค่าต่างกัน 0.68 โดยเมื่อวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ยของกลุ่มจะพบว่า กลุ่มเก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=2.50$ (ใช้บ่อยครั้ง) และกลุ่มไม่เก่งมีค่าเฉลี่ยที่ $M=1.89$ (ใช้เป็นบางครั้ง ค่อนข้างไปทางนานๆ ใช้ครั้ง)

กลยุทธ์ที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแตกต่างกันในระดับรองลงมา ก็มีความต่างของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างกลุ่มเก่ง-ไม่เก่ง เพิ่มขึ้นเกือบทุกตัว ประกอบด้วย กลยุทธ์การเลือกสนใจ (ATTEND) เพิ่มขึ้นจาก 0.25 เป็น 0.50 ($z=0.06$ และ $z=-0.44$) กลยุทธ์การใช้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่แล้วในการเดา (WIDECUE) เพิ่มขึ้นจาก -0.05 เป็น 0.35 ($z=0.23$ และ $z=-0.12$) กลยุทธ์การใช้

นัยทางภาษาศาสตร์และบริบทในการเดา (LOCOCUE) เพิ่มขึ้นจาก 0.24 เป็น 0.38 ($z=-0.08$ และ $z=-0.30$) กลยุทธ์การใช้พจนานุกรมเพื่อความเข้าใจ (DICOMPR) เพิ่มขึ้นจาก 0.02 เป็น 0.27 ($z=-0.08$ และ $z=-0.35$) กลยุทธ์การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม (DICEXTN) เพิ่มขึ้นจาก 0.07 เป็น 0.45 ($z=0.06$ และ $z=-0.39$) กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK) เพิ่มขึ้นจาก 0.28 เป็น 0.58 ($z=0.27$ และ $z=-0.31$) กลยุทธ์การเชื่อมโยง (ASSOCIA) เพิ่มขึ้นจาก 0.14 เป็น 0.32 ($z=0.06$ และ $z=-0.26$) กลยุทธ์การใช้จินตภาพ (IMAGERY) เพิ่มขึ้นจาก 0.19 เป็น 0.32 ($z=0.01$ และ $z=-0.31$) กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ (VISUCOD) เพิ่มขึ้นจาก 0.14 มาเป็น 0.48 ($z=0.20$ และ $z=-0.28$) กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงเสียง (AUDICOD) เพิ่มขึ้นจาก 0.19 มาเป็น 0.26 ($z=0.17$ และ $z=-0.09$) กลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (WDFORM) เพิ่มจาก 0.25 เป็น 0.51 ($z=0.17$ และ $z=-0.34$)

ในขณะที่กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย (NOTEMNG) ซึ่งเดิมต่างกันที่ -0.26 ก็ขยับลดลงมาเป็น -0.02 ($z=-0.02$ และ $z=-0.04$) แสดงให้เห็นถึงการใช้กลยุทธ์การจดบันทึกที่เพิ่มขึ้นมาจนใกล้เคียงกับกลุ่มไม่เก่ง ส่วนกลยุทธ์การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ (ORALREP) ซึ่งเดิมต่างกันที่ -0.30 ขยับลดลงมาเป็น -0.26 ($z=-0.22$ และ $z=0.04$) นั่นถือว่าไม่ต่างจากเดิมเท่าไรนัก ในขณะที่กลุ่มปานกลางจะมีค่าของการใช้กลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับใกล้เคียงค่าเฉลี่ย โดยสูงกว่าระดับค่าเฉลี่ยเพียงเล็กน้อย

และเมื่อพิจารณาดูในส่วนของความเชื่อเรื่องการเรียนคำศัพท์ จะพบว่ากลุ่มเก่งและกลุ่มไม่เก่ง มีทิศทางของความเชื่อที่สวนทางกันอย่างชัดเจน โดยกลุ่มเก่งจะมีความเชื่อว่าคำศัพท์ควรเรียนรู้ผ่านบริบท ในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ $z=0.17$ และมีความเชื่อว่าคำศัพท์ควรเรียนผ่านการจดจำ ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย ในขณะที่กลุ่มไม่เก่งมีทัศนคติว่าคำศัพท์ควรเรียนผ่านการจดจำ ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่ $z=0.19$ และมีความเชื่อที่ว่าคำศัพท์ควรเรียนผ่านบริบท ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกราฟคะแนนคำศัพท์โดยรวม จะพบว่า *กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง* ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับความแตกต่างของกลุ่มผู้เรียนที่เก่งและไม่เก่ง คำศัพท์ ในขณะที่ *กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม* ของกลุ่มที่เก่งด้านคำศัพท์เชิงการรับรู้ จากที่เคยอยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ก็กลับมามีการใช้ที่มากขึ้นในทุกประเภท โดยกลยุทธ์การใช้พจนานุกรมเพื่อความเข้าใจ และกลยุทธ์การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม อยู่ในระดับค่าเฉลี่ย ส่วนกลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ (ในเชิงเทคนิค) จากเดิมที่อยู่ระดับค่าเฉลี่ย ก็กลายเป็นมาใช้สูงกว่าค่าเฉลี่ยอย่างเห็นได้ชัด เช่นเดียวกับกับกลยุทธ์ประเภทการจดบันทึก ซึ่งขยับขึ้นมาใกล้เคียงค่าเฉลี่ย

ซึ่งสะท้อนว่าผู้ที่เก่งด้านคำศัพท์เชิงการรับรู้ ค่อนข้างมีความเชื่อว่าคำศัพท์ควรเรียนรู้ผ่านบริบทมากกว่าผู้เรียนกลุ่มอื่น ผู้เรียนกลุ่มนี้ใช้กลยุทธ์โดยรวมในระดับที่ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย แต่จะให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษกับการเลือกสนใจหรือตั้งเป้าหมายในการเรียนคำศัพท์ รวมถึงการริเริ่มเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ก็ยังให้ความสำคัญมากกับการใช้พจนานุกรมในเชิงเทคนิค และการเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์และเสียง รวมถึงการพยายามเรียนคำศัพท์ผ่านบริบทมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ขณะเดียวกัน การใช้กลยุทธ์การจดบันทึก กลับไม่ต่ำเช่นเดียวกับเมื่อดูจากคะแนนสอบโดยรวม แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่เก่งด้านคำศัพท์เชิงการรับรู้ ยังคงมีการใช้งานกลยุทธ์การจดบันทึกในระดับใกล้เคียงกับผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ โดยมีเพียงกลยุทธ์เดียวที่ไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงจากคะแนนสอบโดยรวม คือ กลยุทธ์การออกเสียงซ้ำไปซ้ำมา ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างเห็นได้ชัด

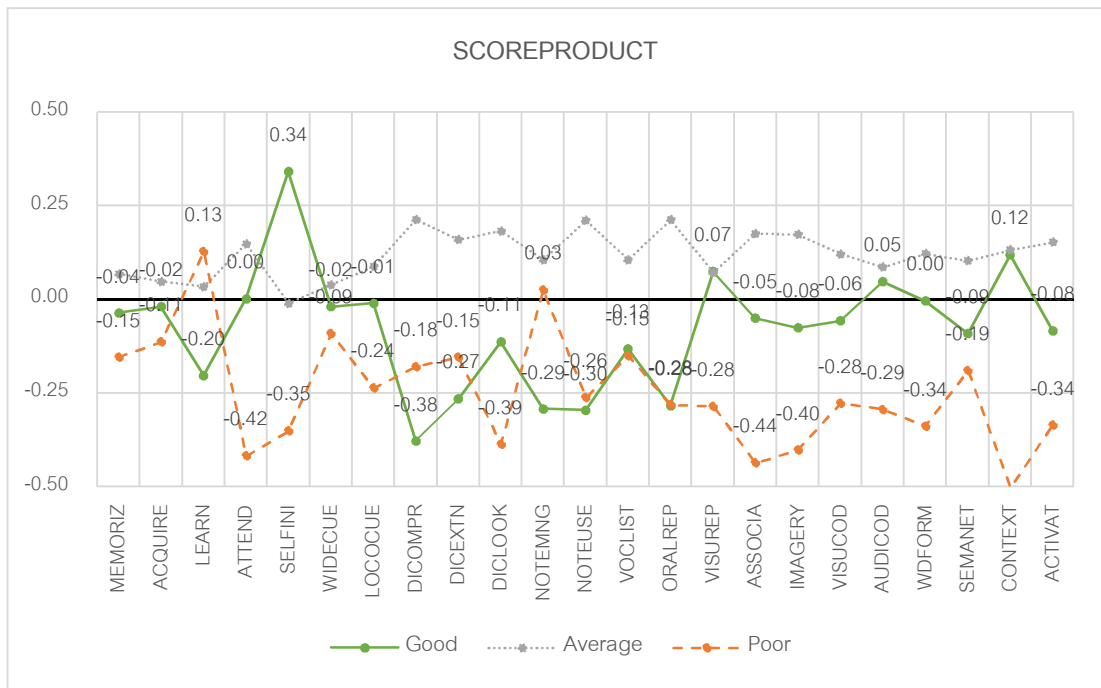
ในขณะที่กลุ่มไม่เก่งด้านคำศัพท์เชิงการรับรู้ ในภาพรวมจะใช้กลยุทธ์ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะกลยุทธ์การเลือกสนใจ กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย กลยุทธ์การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ กลยุทธ์การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงเสียง และกลยุทธ์การเข้ารหัสทางความหมาย เป็นกลยุทธ์ที่มีการใช้ใกล้เคียงค่าเฉลี่ย

จึงพอจะสันนิษฐานได้ว่าคนกลุ่มนี้น่าจะเป็นกลุ่มที่ไม่มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยไม่พยายามเรียนอะไรนอกเหนือจากในห้องเรียน ไม่ค่อยจะใช้พจนานุกรมในการเรียนรู้คำศัพท์มากเท่ากับผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ แต่จะใช้การจดบันทึก การท่องจำ การเขียนซ้ำไปซ้ำมา การออกเสียงซ้ำไปซ้ำมา และพยายามจัดหมวดหมู่ทางคำศัพท์ เพื่อช่วยในการจดจำเพียงอย่างเดียว เสมือนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวันและไม่ค่อยได้นำภาษาที่ได้เรียนไปใช้งานจริง แต่เรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและท่องจำซ้ำ ๆ เพื่อไปใช้ในการสอบเท่านั้น

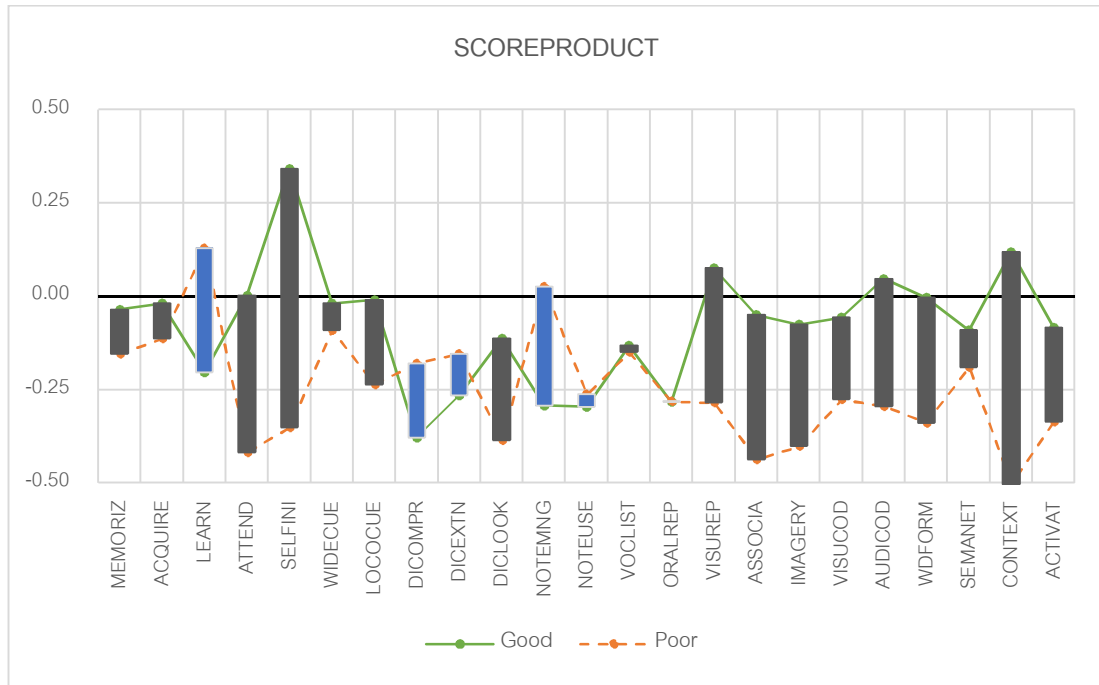
ตาราง 10: ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์
เชิงการใช้งาน

MEAN: GROUP BY SCOREPRODUCT								
	MEMORIZ	ACQUIRE	LEARN	ATTEND	SELFINI	WILDCUE	LOCOCUE	DICOMPR
GOOD	-0.63	1.14	1.13	2.67	3.09	2.67	2.63	2.98
AVERAGE	-0.58	1.19	1.27	2.76	2.81	2.71	2.71	3.44
POOR	-0.69	1.08	1.33	2.43	2.54	2.62	2.44	3.13
	DICEXTN	DICLOOK	NOTEMNG	NOTEUSE	VOCLIST	ORALREP	VISUREP	ASSOCIA
GOOD	2.23	2.62	1.66	1.74	1.42	1.68	2.25	1.85
AVERAGE	2.60	2.87	2.09	2.32	1.66	2.12	2.25	2.07
POOR	2.33	2.39	2.00	1.78	1.40	1.68	1.93	1.46
	IMAGERY	VISUCOD	AUDICOD	WDFORM	SEMANET	CONTEXT	ACTIVAT	
GOOD	2.35	2.62	2.27	2.22	2.06	2.42	2.24	
AVERAGE	2.59	2.78	2.31	2.34	2.26	2.43	2.44	
POOR	2.03	2.42	1.95	1.91	1.96	1.87	2.02	

กราฟที่ 18: ค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์
เชิงการใช้งาน

กราฟที่ 19: ความต่างค่าเฉลี่ยความเชื่อและกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์แบ่งตามคะแนนสอบคำศัพท์
เชิงการใช้งาน

จากกราฟที่ 18 -19 ที่แบ่งกลุ่มตามคะแนนสอบคำศัพท์เชิงการใช้งาน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกราฟคะแนนคำศัพท์สองประเภทก่อนหน้านี้ จะพบว่าผู้ที่ทำคะแนนสอบได้ดีในประเภทนี้ จะมีการใช้ กลยุทธ์ที่คล้ายกับสองประเภทแรก โดยมีการใช้กลยุทธ์การเลือกสนใจ กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย และแตกต่างจากกลุ่มไม่เก่งอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่การใช้กลยุทธ์ประเภทการจดบันทึก และการออกเสียงแบบซ้ำ ๆ ก็ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างเห็นได้ชัดเช่นเดียวกัน

โดยจุดที่กลุ่มเก่งคำศัพท์เชิงการใช้งานแตกต่างจาก กลุ่มเก่งคำศัพท์เชิงการรับรู้ คือ การใช้กลยุทธ์การเปิดพจนานุกรม โดยกลุ่มเก่งคำศัพท์เชิงการรับรู้ มีการใช้กลยุทธ์การใช้พจนานุกรมเพื่อความเข้าใจ (DICOMPR) และกลยุทธ์การใช้พจนานุกรมอย่างครอบคลุม (DICEXTN) ในระดับค่าเฉลี่ย และมีการใช้กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK) ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยพอสมควร ในขณะที่กลุ่มเก่งคำศัพท์เชิงการใช้งานกลับมีการใช้กลยุทธ์การใช้พจนานุกรม ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งพอจะสันนิษฐานได้ว่า คนที่เก่งคำศัพท์เชิงการใช้งาน อาจจะมุ่งเน้นการเรียนรู้นอกห้องเรียนและการเรียนรู้ผ่านบริบท ผ่านการอ่านหนังสือ การดูสื่อ และการเดาคำศัพท์จากบริบท จึงทำให้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการใช้พจนานุกรมเท่ากับกลุ่มอื่น ๆ

ในขณะที่กลุ่มไม่เก่งคำศัพท์เชิงการใช้งาน แตกต่างจากกลุ่มไม่เก่งคำศัพท์เชิงการรับรู้ คือ การใช้กลยุทธ์การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงเสียง (การจำคำพ้องเสียง) ซึ่งมีการใช้ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่าคนกลุ่มนั้นนอกจากไม่ใส่ใจในการเรียนรู้นอกห้องเรียน และการเรียนผ่านบริบทแล้ว ยังไม่สนใจที่จะท่องจำหรือออกเสียงคำศัพท์ซ้ำๆ มากเท่ากับกลุ่มไม่เก่งคำศัพท์เชิงการรับรู้ จะมีก็เพียงกลยุทธ์การจดบันทึกที่ผู้เรียนกลุ่มนี้ยังทำอยู่ในระดับเดียวกับผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ทำให้สรุปเป็นข้อสันนิษฐานได้ดังต่อไปนี้

1. จากการวิเคราะห์ด้วยกราฟแบ่งกลุ่ม แสดงให้เห็นว่า *กลยุทธ์การเลือกสนใจ* (ATTEND) และ *กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง* (SELFINI) ซึ่งเป็น *กลยุทธ์ประเภททฤษฎีปฏิบัติ* (Metacognitive Regulation) หรือการจัดการกับตนเอง (เช่น การเลือกจดจำคำศัพท์สำคัญ การรู้ว่าต้องเลือกอะไร มาใช้ในการเดาคำศัพท์ หรือการรู้ตัวว่าคำศัพท์แบบไหนที่สามารถเดาได้และแบบไหนที่เดาไม่ได้ การจดบันทึกคำศัพท์ที่มีความสำคัญ การพยายามหาความรู้เพิ่มเติมจากนอกเหนือจากในห้องเรียนหรือนอกตำราเรียน ผ่านการอ่านหนังสือหรือสื่อภาษาญี่ปุ่น และมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ภาษาและคำศัพท์นอกเหนือจากที่ครูสอน หรือที่ออกสอบ ฯลฯ) ระหว่างกลุ่มเก่ง-ไม่เก่ง มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน สอดคล้องกับค่าสหสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างคะแนนคำศัพท์แต่ละประเภท กับ *กลยุทธ์ประเภททฤษฎีปฏิบัติ* ซึ่งสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ

- ATTEND-SCORETOTAL; $r=0.23^*$ ($p<0.05$)
- ATTEND-SCORERECEPT; $r=0.26^*$ ($p<0.05$)
- SELFINI-SCORETOTAL; $r=0.33^{**}$ ($p<0.01$)
- SELFINI-SCORERECEPT; $r=0.33^{**}$ ($p<0.01$)
- SELFINI-SCOREPRODUCT; $r=0.27^{**}$ ($p<0.01$)

โดยที่ความสามารถทางคำศัพท์ที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่ม น่าจะมาจากการใช้ *กลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง* เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นค่าที่สัมพันธ์กับคะแนนสอบของแต่ละกลุ่มโดยตรง คือ กลุ่มเก่งจะมีค่านี้ในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ($z=0.35$, $z=0.40$ และ $z=0.34$) ในขณะที่กลุ่มปานกลางจะมีค่านี้ในระดับเดียวกับค่าเฉลี่ย ($z=-0.03$, $z=-0.04$ และ $z=-0.01$) และกลุ่มไม่เก่งจะมีค่านี้ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ($z=-0.30$, $z=-0.43$ และ $z=-0.35$) และเป็นกลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม (เก่ง-ปานกลาง-ไม่เก่ง) แตกต่างกันอย่างมากที่สุด

จึงสันนิษฐานได้ว่า *กลยุทธ์ประเภททฤษฎีปฏิบัติ* น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้กลุ่มเก่ง-ปานกลาง-ไม่เก่ง มีความสามารถทางคำศัพท์ที่แตกต่างกัน

2. นอกจากกลยุทธ์ประเภทอภิปริชานแล้ว กลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเก่ง-ไม่เก่ง แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ก็คือ *กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท (CONTEXT)* ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเก่ง นอกจากที่มีแรงกระตุ้นในการจัดการตนเองที่ดีแล้ว ยังมีการเรียนรู้ผ่านบริบท เช่น พยายามอ่านหนังสือภาษาญี่ปุ่นเพื่อจดจำคำศัพท์ไปใช้งาน พยายามเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางใหม่ ๆ พยายามจดจำคำศัพท์ควบคู่ไปกับบริบท ฯลฯ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มไม่เก่ง ที่มีการใช้กลยุทธ์นี้ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มไม่เก่งอาจจะขาดแรงกระตุ้นและการจัดการตนเองที่ดี รวมถึงไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ผ่านบริบทนอกเหนือจากการเรียนภายในห้องเรียนเท่าไรนัก สอดคล้องกันกับค่าสหสัมพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง กลยุทธ์การเข้ารหัสทางบริบท กับ คะแนนสอบทุกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ

- CONTEXT-SCORETOTAL; $r=0.29^{**}$ ($p<0.01$)
- CONTEXT -SCORERECEPT; $r=0.26^*$ ($p<0.05$)
- CONTEXT -SCOREPRODUCT; $r=0.28^{**}$ ($p<0.01$)

*** ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ 橋本 (2007) ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนคำศัพท์เชิงการรับรู้และคำศัพท์เชิงการใช้งาน สัมพันธ์ในเชิงบวกกับการใช้ กลยุทธ์นี้อย่างมีนัยสำคัญ

3. เมื่อพิจารณาจากเส้นกราฟของกลุ่มไม่เก่ง จะพบว่าในภาพรวม กลุ่มไม่เก่งจะใช้กลยุทธ์ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และต่ำกว่ากลุ่มเก่งและกลุ่มปานกลางอย่างเห็นได้ชัด โดยมีการใช้บางกลยุทธ์ที่มีค่าใกล้เคียงระดับค่าเฉลี่ยและใกล้เคียงกับกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ กลยุทธ์การใช้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่แล้วในการเดา (WIDECUE) กลยุทธ์การจดบันทึกที่มุ่งเน้นความหมาย (NOTEMNG) กลยุทธ์การออกเสียงแบบซ้ำ ๆ (ORALREP) กลยุทธ์การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ (VISUREP) และกลยุทธ์การเข้ารหัสทางความหมาย (SEMANET) ที่กลุ่มไม่เก่งยังคงให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน

ข้อสังเกตหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดก็คือ กลุ่มเก่งและกลุ่มปานกลางจะมีค่าเฉลี่ยของการใช้กลยุทธ์ประเภทการเดาในระดับที่ใกล้เคียงกัน (WIDECUE) ใกล้เคียงกับ (LOCOCUE) แต่กลุ่มไม่เก่งจะมีค่าการใช้กลยุทธ์สองตัวนี้ในระดับที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

- แบ่งด้วยคะแนนคำศัพท์โดยรวม WIDECUE; $z=0.02$, LOCOCUE; $z=-0.29$
- แบ่งด้วยคะแนนคำศัพท์เชิงการรับรู้ WIDECUE; $z=-0.12$, LOCOCUE; $z=-0.30$
- แบ่งด้วยคะแนนคำศัพท์เชิงการใช้งาน WIDECUE; $z=-0.09$, LOCOCUE; $z=-0.24$

ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มไม่เก่ง จะใช้กลยุทธ์การเดาคำศัพท์แบบกว้าง ๆ เดจาจากประเด็น เดจาโดยใช้เหตุผลและสามัญสำนึก เดจาจากความหมายแวดล้อม ฯลฯ เช่นเดียวกับกลุ่มอื่น ๆ แต่จะไม่เจาะลึกลงไปถึงโครงสร้างทางไวยากรณ์ของประโยค ชนิดของคำศัพท์ รากศัพท์ ซึ่งเป็น กลยุทธ์ การใช้นัยทางภาษาศาสตร์และบริบทในการเดา (LOCOCUE) มากเท่าไรนัก

4. กราฟแสดงผลของกลุ่มเก่ง-ปานกลาง-ไม่เก่ง ในประเภทคะแนนคำศัพท์เชิงการใช้งาน และคะแนนคำศัพท์โดยรวมนั้น มีลักษณะคล้ายกับการแบ่งกลุ่มจากงานวิจัยของ Gu & Johnson (1996) ซึ่งกลุ่มนักอ่าน (Readers) ที่เป็นกลุ่มเก่งมาก จะมีค่ากลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ในขณะที่ค่ากลยุทธ์ประเภทการใช้พจนานุกรม (DICOMPR, DICEXTN) ประเภทการจดบันทึก (NOTEMNG, NOTEUSE) ประเภทการทำซ้ำไปซ้ำมา (VOCLIST, ORALREP, VISUREP) ประเภทการเข้ารหัส (ASSOCIA, IMAGERY, VISUCOD, AUDICOD, SEMANET) มีระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่ง Gu & Johnson ได้วิเคราะห์ไว้ว่า คนกลุ่มนี้น่าจะเป็นพวกที่เรียนรู้ผ่านการอ่านหนังสือ การเดา และการเรียนผ่านบริบท โดยยังคงให้ความสำคัญกับการใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (WDFORM)

ในขณะที่กลุ่มเก่งในงานวิจัยนี้ มีกราฟที่คล้ายกับกลุ่มนักอ่านของ Gu & Johnson หลายประการ คือ มีค่ากลยุทธ์การริเริ่มด้วยตนเอง การใช้บริบทในการเรียนรู้ และการให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางคำศัพท์เช่นเดียวกัน แต่จุดที่แตกต่างกัน คือ กลยุทธ์การค้นหาคำศัพท์ (DICLOOK) ของกลุ่มเก่งในงานวิจัยชิ้นนี้ มีค่าสูงกว่ากลุ่มไม่เก่ง ไม่ว่าจะแบ่งด้วยคะแนนประเภทใดก็ตาม ซึ่งพอจะสันนิษฐานได้ว่าคนกลุ่มนี้อาจจะให้ความสำคัญกับการใช้พจนานุกรมในเชิงเทคนิค (เช่น การรู้จักตัดคำนำหน้าหรือเสริมท้ายก่อนที่จะค้นหา การใช้รูปแบบ ความหมายมาช่วยในการตัดความหมายของคำพ้องเสียงที่ไม่น่าจะใช่คำที่จะค้นหา การนำเอาคำศัพท์ที่ได้เรียนไปประยุกต์ให้เข้ากับบริบท และพยายามเข้าใจความหมายเชิงลึกของคำศัพท์เหล่านั้น ฯลฯ) มากกว่าการเปิดพจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ เพียงอย่างเดียว

จุดแตกต่างอีกประการก็คือ ในขณะที่กลุ่มนักอ่านของ Gu & Johnson มีค่า กลยุทธ์การฝึกฝน และกลยุทธ์การเข้ารหัส ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกือบทั้งหมด แต่กลุ่มเก่งในงานวิจัยนี้ มีค่ากลยุทธ์การใช้ภาพลักษณ์แบบซ้ำ ๆ (VISUREP) ที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ย ซึ่งสันนิษฐานว่าข้อแตกต่างนี้น่าจะ มาจากการที่งานวิจัยของ Gu & Johnson ศึกษาผู้เรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้การสะกดพยัญชนะ ถ้าผู้เรียนจดจำพยัญชนะและสระได้ทั้งหมด ก็สามารถนำมาผสมเป็นคำที่อ่านออกเสียงต่างๆ ได้ ต่างจากในงานวิจัยชิ้นนี้ที่ศึกษาผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งในภาษาญี่ปุ่น

มีตัวอักษรคันจิซึ่งมีส่วนที่เป็นอักษรภาพ จึงจำเป็นต้องจดจำด้วยการเขียนออกมาเป็นตัว ๆ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องทำการเขียนซ้ำไปซ้ำมาเพื่อช่วยในการจดจำเสมอ

ส่วนกลยุทธ์การเข้ารหัสของกลุ่มนักอ่านของ Gu & Johnson นั้นจะมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งหมด โดยมีเพียงกลยุทธ์การใช้โครงสร้างทางคำศัพท์ (WDFORM) และ กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงบริบท (CONTEXT) เท่านั้นที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งต่างจากกลุ่มเก่งในงานวิจัยชิ้นนี้ โดยเมื่อวิเคราะห์ลงไปทีละคำถามในแต่ละกลยุทธ์ประเภทการเข้ารหัส ได้แก่ กลยุทธ์การเชื่อมโยง (ASSOCIA) กลยุทธ์การใช้จินตภาพ (IMAGERY) กลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงภาพลักษณ์ (VISUCOD) และกลยุทธ์การเข้ารหัสเชิงเสียง (AUDICOD) จะพบว่ากลยุทธ์เหล่านี้มีลักษณะไปในทางที่ใช้ภาพลักษณ์เพื่อช่วยในการจดจำคำศัพท์ ในการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาที่ใช้การสะกดพยัญชนะนั้น กลยุทธ์เหล่านี้อาจไม่เป็นที่นิยมเท่าไรนัก ต่างกับอักษรภาษาจีน หรือตัวอักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีส่วนที่เป็นอักษรภาพ ที่การแยกจำส่วนประกอบของคำ (เช่น 「好→女、子」 「思→田、心」 「気→气、×」) หรือเชื่อมโยงภาพลักษณ์ของคำไว้ด้วยกัน (เช่น 「小・少」 「大・犬」 「人・入」 「風・嵐」) เป็นเทคนิคที่น่าจะได้รับความนิยมในหมู่ผู้เรียน ซึ่งข้อสันนิษฐานนี้สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยการใช้กลยุทธ์ของผู้เรียนกลุ่มเก่ง ที่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง คือ IMAGERY; M=2.41, VISUCOD; M=2.65 คือ “ใช้บ่อยครั้ง”

5. ส่วนกลุ่มปานกลางในงานวิจัยนี้ กราฟจะคล้ายกับกลุ่มผู้เรียนอย่างกระตือรือร้น (Active Learners) ในงานวิจัยของ Gu & Johnson ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการใช้กลยุทธ์โดยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยเกือบทั้งหมด โดยสันนิษฐานว่ากลุ่มปานกลางน่าจะเป็นผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์ทุกอย่าง เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น แต่ในขณะที่เดียวกันจุดที่ทำให้แตกต่างจากกลุ่มเก่ง ก็คือ *การริเริ่มด้วยตนเอง* ซึ่งเป็นกลยุทธ์เพียงตัวเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับคะแนนคำศัพท์ทั้งสามรูปแบบ จึงทำให้พอจะสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะใช้กลยุทธ์ใดก็ตาม หัวใจสำคัญของการเรียนรู้ น่าจะเริ่มต้น มาจาก *การริเริ่มแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง* นอกเหนือจากในตำราเรียนหรือในชั้นเรียน โดยมี *การจัดการตนเองที่ดี* และ *มีความพยายามในการเรียนรู้ภาษาจากบริบทรอบตัว* อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนควรแสวงหาวิธีการสอน หรือ ออกแบบชั้นเรียน ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดแรงจูงใจในการริเริ่มที่จะเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง เช่น การสร้างกิจกรรมหรือมอบหมายงาน/การบ้าน ที่ให้ผู้เรียนต้องไปศึกษาคำศัพท์ในหมวดหมู่ที่ตนเองสนใจ และมานำเสนอด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักที่จะจัดการกับองค์ความรู้ที่ตนเองได้แสวงหามา เป็นต้น
2. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ผ่านบริบทรอบตัวในชีวิตประจำวัน ผ่านสื่อที่มีความทันสมัยและน่าสนใจ เช่น ข่าวประจำวัน หนังสือการ์ตูน ภาพยนตร์ หรือเพลงที่กำลังเป็นที่นิยม รวมทั้งประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจในสังคมหรือในหมู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบเห็นคำศัพท์ใหม่ๆ ที่อยู่รอบตัว และมีความรู้สึกตื่นตัวกับการเรียนรู้คำศัพท์อยู่ตลอดเวลา
3. อาจมีการศึกษาเพิ่มเติม โดยศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนคำศัพท์และการใช้กลยุทธ์การเรียนคำศัพท์ ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นสูง โดยนำมาเปรียบเทียบกับผู้เรียนในระดับชั้นกลาง เพื่อให้เห็นว่าผู้ที่สามารถผ่านไปยังระดับชั้นสูงได้ มีความแตกต่างกันอย่างไรกับผู้เรียนในระดับชั้นกลาง
4. อาจเพิ่มเติมคำถามปลายเปิดเข้ามา เพื่อเปิดโอกาสให้มีการประยุกต์ หรือ แก้ไขปรับปรุงคำถามเดิม และเปิดโอกาสในการสร้างคำถามใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทในสภาพภาคหน้า

รายการอ้างอิง (ภาษาอังกฤษ)

- Auttaiem, T. (2015) Learning Strategies in Japanese Vocabulary of Thai-Nichi Institute of Technology Students in JPN Courses. Thai-Nichi Institute of Technology (TNI) [Online]. Available from: <http://cgel.tni.ac.th/2015/upload/files/THANAPOL%20ICLEP%202015.pdf> [24 November 2016]
- Chamot, A.U., and Kupper, L. (1989) Learning Strategies in Foreign Language Instruction. Foreign Language Annals, 22(1): 13-22.
- Gu, Y., and Johnson, R.K. (1996) Vocabulary learning strategies and language learning outcomes. Language Learning, 46(4): 643-679.
- Haycraft, J. (1978) An Introduction to English Language Teaching. UK, London: Longman.
- Henrikson, B. (1999) Three Dimensions of Vocabulary Development. Studies in Second Language Acquisition, 21(02): 303-317
- Japan Foundation and Japan Educational Exchange Service. Data of the test in 2016 (July): Number of Applicants and Examinees. Japanese-Language Proficiency Test [Online]. Available from: http://www.jlpt.jp/statistics/pdf/2016_1_3.pdf [24 November 2016]
- Mori, S. (2010) Japanese Language Learning Strategies by High and Low Achievers. 『小出記念日本語教育研究会』, 18: 41-61.
- Nation, I.S.P. (2001) Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge: Cambridge University Press
- Neuman, S. B., & Dwyer, J. (2009). Missing in action: Vocabulary instruction in pre-K. The Reading Teacher, 62(5), 384–392

O'Malley, J.M., and Chamot, A.U. (1990) Learning Strategies in Second Language Acquisition. Cambridge: Cambridge University Press.

Oxford, R.L. (1990) Language Learning Strategies. What Every Teacher Should Know. New York: Newbury House.

Schmitt N. (1997) Vocabulary Learning Strategies. In N. Schmitt and M. McCarthy (Ed), Vocabulary: Description, acquisition and pedagogy, pp.77-85. Cambridge: Cambridge University Press.

Wilkins, D. (1972). Linguistics in language teaching. London: Arnold.

รายการอ้างอิง (ภาษาญี่ปุ่น)

秋元美晴 (2010) 『日本語教育能力検定試験に合格するための語彙 12』アルク

江秀姿 (2011) 「台湾人日本語学習者の語彙学習ストラテジー—学習年数と日本語能力の影響—」 『台湾日本語文学期』 第 29 卷、pp.267-290

国際交流基金 (財) 日本国際教育協会 編著. 1994 『日本語能力試験出題基準改訂版』 凡人社.

橋本ゆかり (2007) 「初級日本語学習者の語彙知識の量的側面と語彙学習方略の関わり—ハンガリーの日本語学習者を対象に—」 『ICU 日本語教育研究』 pp.21-36

平野絹枝 (2000) 「日本人 EFL 中学生の英語語彙学習方略—英語学力と性差の影響—」 『上越教育大学研究紀要』 第 19 卷、第 2 号、pp.719-731

山下喜代・岡田順子 (2012) 「日本語の語彙学習—教材分析と意図的学習のための指導案」 『青山語文』 第 42 号、pp.16-29

ภาคผนวก

แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ และกลยุทธ์การเรียนคำศัพท์

ส่วนที่ 1: ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สอบผ่านการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ

N1 N2 N3 N4 N5

4. เรียนภาษาญี่ปุ่นมาแล้วกี่ชั่วโมง

0-150 151-300 301-450 451-600 มากกว่า 601

ส่วนที่ 2 ทักษะและความสำเร็จเรื่องการเรียนรู้คำศัพท์

กรุณาเลือกคำตอบที่ตรงกับทัศนคติของท่านที่สุด จำนวน 17 ข้อ

2 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1 = เห็นด้วย

0 = เฉย ๆ

-1 = ไม่ค่อยเห็นด้วย

-2 = ไม่เห็นด้วย

No.	ท่านเห็นด้วยกับความเชื่อและทัศนคติต่อไปนี้ในระดับใด	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่ค่อย เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย
1	เราจะมีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นเมื่อจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นทั้งหมดที่มีในภาษาไทยได้แล้ว	2	1	0	-1	-2
2	วิธีการที่ดีที่สุดในการจำคำศัพท์คือการจำจากรายการคำศัพท์ (word list) ในสมุดโน้ต/มือถือหรือจากพจนานุกรม	2	1	0	-1	-2
3	การจำความหมายของคำศัพท์ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดในการเรียนคำศัพท์	2	1	0	-1	-2
4	คำในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายตายตัว	2	1	0	-1	-2
5	การจำความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม จำแค่ความหมายเดี๋ยวก็นเพียงพอแล้ว	2	1	0	-1	-2
6	การมีความจำที่ดีก็เพียงพอแล้วในการที่จะเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ดี	2	1	0	-1	-2
7	การทำซ้ำไปซ้ำมาเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการจำคำศัพท์	2	1	0	-1	-2
8	ในการที่จะจำคำศัพท์จำนวนมาก จะต้องจำเป็นคำ ๆ ไป	2	1	0	-1	-2

9	เราสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้จำนวนมากผ่านการอ่านหนังสือ	2	1	0	-1	-2
10	ความสามารถทางคำศัพท์สามารถเพิ่มได้โดยการอ่านมากๆ	2	1	0	-1	-2
11	การเดาความหมายจากบริบทเป็นหนึ่งในวิธีการที่ดีที่สุดในการเรียนรู้คำศัพท์	2	1	0	-1	-2
12	การพบเจอคำศัพท์คำเดียวกัน หลาย ๆ ครั้งในบริบทที่ต่างกัน จะทำให้คุณรู้ความหมายของศัพท์นั้น ๆ	2	1	0	-1	-2
13	เราควรให้ความสำคัญกับคำที่มักจะปรากฏหรือใช้ร่วมกันกับคำศัพท์เหล่านั้น เช่น 薬を飲む → 薬 ใช้คู่กับ 飲む เป็นต้น	2	1	0	-1	-2
14	ขั้นตอนสุดท้ายของการเรียนรู้คำศัพท์คือ การนำคำศัพท์ที่ได้เรียนไปใช้งานจริง	2	1	0	-1	-2
15	การใช้งานภาษาจริง ๆ ผ่านการพูด ฟัง อ่าน เขียน สำคัญกว่าการท่องจำคำศัพท์	2	1	0	-1	-2
16	ในการเรียนรู้คำศัพท์ อย่างน้อยที่สุดผู้เรียนควรต้องรู้อุปแบบ ความหมาย และการใช้งานพื้นฐานของคำศัพท์เหล่านั้น	2	1	0	-1	-2
17	เราจะเรียนรู้คำศัพท์ได้ หลังจากได้ใช้งานจริง	2	1	0	-1	-2

ส่วนที่ 3: กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น

กรุณาเลือกคำตอบที่ตรงกับพฤติกรรมการเรียนคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของท่าน จำนวน 91 ข้อ

4 = ทำเป็นประจำ

3 = ทำบ่อย ๆ

2 = ทำเป็นบางครั้ง

1 = แทบจะไม่ทำ

0 = ไม่เคยทำ

No.	ท่านใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย ๆ	ทำเป็นบางครั้ง	แทบจะไม่ทำ	ไม่เคยทำ
1	ฉันรู้ว่าคำศัพท์คำไหน ๆ มีความสำคัญในการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาที่อ่าน	4	3	2	1	0
2	ฉันรู้ว่าคำศัพท์คำไหนมีความสำคัญสำหรับฉัน	4	3	2	1	0
3	ฉันรู้ว่าคำศัพท์แบบไหนที่ฉันเดาความหมายได้ และแบบไหนที่ฉันเดาความหมายไม่ได้	4	3	2	1	0
4	ฉันหาความหมายของคำศัพท์ที่ฉันสนใจ	4	3	2	1	0
5	เมื่อฉันพบคำศัพท์ใหม่ ฉันรู้ว่าฉันมีความจำเป็นในการจำคำศัพท์เหล่านั้นหรือไม่	4	3	2	1	0
6	เวลาที่ต้องเดาคำศัพท์ ฉันรู้ว่าต้องพิจารณาอะไรบ้าง เพื่อให้เดาได้ถูกต้องแม่นยำ	4	3	2	1	0
7	ฉันจดบันทึกคำศัพท์ที่ฉันคิดว่าสำคัญสำหรับฉัน	4	3	2	1	0
8	นอกจากหนังสือเรียนแล้ว ฉันพยายามอ่านหนังสือภาษาญี่ปุ่นอื่นๆ ที่ฉันสนใจ	4	3	2	1	0
9	ฉันจะไม่เรียนอะไรนอกเหนือจากที่ครูสอน ภาษาญี่ปุ่นของฉันบอกให้เรียน	4	3	2	1	0
10	ฉันสนใจเฉพาะคำศัพท์ที่ออกสอบเท่านั้น	4	3	2	1	0
11	ฉันไม่ค่อยจะให้ความสนใจกับคำศัพท์ที่ครูไม่ได้สอนในห้องเรียน	4	3	2	1	0

12	ฉันใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยทำให้ฉันเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ที่ฉันยังไม่เข้าใจดีพอ	4	3	2	1	0
13	ถ้าฉันเดาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง ฉัน จะลองพิจารณาสิ่งต่างๆ และลองเดาคำอีกครั้ง	4	3	2	1	0
14	ฉันมองหาความเห็นเหตุ-เป็นผลภายใต้บริบท เพื่อช่วยในการเดาความหมายของคำศัพท์	4	3	2	1	0
15	ฉันใช้ความรู้ที่มีอยู่ หรือ สามัญสำนึก เพื่อช่วยใน การเดาความหมายของคำศัพท์	4	3	2	1	0
16	ฉันทดสอบความหมายของคำศัพท์ที่ฉันเดา ด้วย การนำไปใช้ในบริบทที่กว้างกว่า เพื่อดูว่าใช้ได้ หรือไม่	4	3	2	1	0
17	ฉันใช้ความรู้ของฉันเกี่ยวกับประเด็น (topic) ต่างๆ เหล่านั้น เพื่อช่วยในการเดาความหมายของ คำศัพท์	4	3	2	1	0
18	ฉันพยายามมองหาคำหรือสำนวนในประโยค ที่ จะมาช่วยสนับสนุนการเดาคำศัพท์ของฉัน	4	3	2	1	0
19	ฉันพยายามหาความหมายในประโยค ที่จะมา ช่วยสนับสนุนการเดาคำศัพท์ของฉัน	4	3	2	1	0
20	ฉันพยายามพิจารณาโครงสร้างทางไวยากรณ์ของ ประโยค เพื่อช่วยในการเดาความหมายของ คำศัพท์	4	3	2	1	0
21	ฉันพยายามมองหาตัวอย่างต่างๆ จากบริบท เพื่อ ช่วยในการเดาความหมายของคำศัพท์	4	3	2	1	0
22	ฉันพิจารณา ชนิดของคำ (word class) เพื่อช่วย ในการเดาความหมายของคำศัพท์	4	3	2	1	0
23	ฉันตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ที่เดา ว่า สามารถเข้ากับบริบทของประโยคได้หรือไม่	4	3	2	1	0
24	ฉันวิเคราะห์โครงสร้างของคำ (เช่น ดูว่าเป็นคำ นำหน้า 「お~, ご~」 , ตัวคำศัพท์เอง, คำเสริม	4	3	2	1	0

	ท้าย 「-的、性、つらい」 , รากศัพท์ 「イ、 ゞ」 และอื่นๆ) เพื่อช่วยในการเดาความหมาย ของคำศัพท์					
25	เมื่อฉันพบเห็นคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยบ่อย ๆ ฉันจะ เปิดพจนานุกรม	4	3	2	1	0
26	เมื่อฉันต้องการยืนยันความหมายของคำศัพท์ที่ เดา ฉันจะเปิดพจนานุกรม	4	3	2	1	0
27	เมื่อคำศัพท์ที่ฉันไม่รู้ความหมาย ทำให้ฉันไม่ เข้าใจเนื้อหาทั้งประโยคหรือย่อหน้า ฉันจะเปิด พจนานุกรม	4	3	2	1	0
28	ฉันเปิดพจนานุกรมเพื่อดูความหมายของคำศัพท์ สำคัญๆ ที่จะช่วยทำให้เข้าใจความหมายของ ประโยคหรือย่อหน้า (ที่คำศัพท์เหล่านั้นปรากฏ อยู่)	4	3	2	1	0
29	เวลาเปิดพจนานุกรม ฉันให้ความสนใจกับ ประโยคตัวอย่างในการใช้คำศัพท์เหล่านั้น	4	3	2	1	0
30	ฉันมองหาวลี/สำนวน ที่ใช้คู่กับคำศัพท์ที่ฉันหา ความหมาย (ในพจนานุกรม)	4	3	2	1	0
31	ฉันเปิดพจนานุกรมเพื่อศึกษาความหมายที่ แตกต่างกันอย่างลึกซึ้งของคำศัพท์เหล่านั้น	4	3	2	1	0
32	เวลาที่ฉันต้องการรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ฉัน พอจะรู้จักอยู่บ้างแล้ว ฉันจะเปิดพจนานุกรม	4	3	2	1	0
33	เมื่อฉันไม่มีความรู้เรื่องการใช้คำศัพท์ (usage of word) ที่ฉันพอจะรู้จัก ฉันจะเปิดพจนานุกรม	4	3	2	1	0
34	ฉันจดโน้ต เพื่อช่วยแยกแยะความหมายของ คำศัพท์ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป	4	3	2	1	0
35	เมื่อฉันเปิดพจนานุกรม ฉันจะอ่านประโยค ตัวอย่างที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงความหมายที่ หลากหลายของคำศัพท์เหล่านั้น	4	3	2	1	0

36	เมื่อฉันเปิดพจนานุกรม และพบคำศัพท์ใหม่ๆ ที่ปรากฏอยู่ในนิยามของคำศัพท์ที่ฉันค้นหา ฉันจะค้นหาความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นเพิ่มเติมด้วย	4	3	2	1	0
37	ถ้าคำศัพท์ที่ฉันจะเปิดหาความหมายในพจนานุกรมเป็นรูปกาลอื่น ๆ นอกเหนือจากรูปพจนานุกรม ฉันจะผันเป็นรูปพจนานุกรมก่อนแล้วค่อยหา	4	3	2	1	0
38	ถ้าคำศัพท์ที่ฉันจะเปิดหาความหมายในพจนานุกรมมีคำนำหน้า/เสริมท้าย ฉันจะตัดออกก่อนแล้วค่อยหา เช่น 家族 、 圧倒的	4	3	2	1	0
39	ถ้าคำที่ฉันต้องการหาเป็นคำที่เขียนผันผิด ฉันจะเปิดดูคำที่ใกล้เคียงแทน	4	3	2	1	0
40	ถ้าคำที่ฉันต้องการหาเป็นคำพ้องเสียงหรือคำหลายความหมาย ฉันจะใช้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ชนิดของคำ (word class) การออกเสียง รูปแบบความหมาย ฯลฯ มาเป็นตัวช่วยในการกำจัดความหมายที่ไม่น่าจะใช่ออกไป และช่วยในการเลือกความหมายที่เหมาะสม	4	3	2	1	0
41	ฉันพยายามนำความหมายของคำศัพท์ที่ได้จากพจนานุกรมมาประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงคำที่ใช้คู่กับคำศัพท์ (collocation) ชนิดของคำ (word class) และความหมายเชิงลึก เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายเชิงบริบทของคำศัพท์เหล่านั้น	4	3	2	1	0
42	ฉันจดบันทึกความหมายของคำศัพท์ใหม่ที่ฉันเปิดหา ถ้าฉันคิดว่าเป็นคำที่ใช้ทั่วไป	4	3	2	1	0

43	ฉันจดบันทึกความหมายของคำศัพท์ใหม่ที่ฉันเปิดหา ถ้าเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ฉันสนใจ	4	3	2	1	0
44	ในสมุดบันทึก (มือถือ, อุปกรณ์จดบันทึกอื่น ๆ) ของฉัน ฉันจะจดทั้งคำที่มีความหมายเหมือนกัน (synonyms) หรือคำที่มีความตรงกันข้าม (anonyms)	4	3	2	1	0
45	เมื่อฉันหาความหมายของคำศัพท์ ฉันจะจดบันทึกคำที่มีความหมายเหมือนกัน (synonyms) ในภาษาญี่ปุ่น หรือ จดคำอธิบายความหมายของคำเหล่านั้น	4	3	2	1	0
46	เมื่อฉันเปิดหาความหมายของคำศัพท์ ฉันจะจดบันทึกคำที่มีความหมายเหมือนกัน (synonyms) ในภาษาญี่ปุ่น และคำแปลภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียงกับคำศัพท์ที่ฉันค้นหา	4	3	2	1	0
47	เมื่อฉันเห็นประโยคหรือวลีที่น่าจะเป็นประโยชน์ในการเรียน ฉันจะจดบันทึกเอาไว้	4	3	2	1	0
48	ฉันจดบันทึกคำ/กลุ่มคำที่ต้องใช้ร่วมกัน (collocation) กับคำศัพท์ที่ฉันเปิดหาความหมาย	4	3	2	1	0
49	ฉันจดบันทึกข้อมูลทางไวยากรณ์ของคำศัพท์ที่ฉันเปิดหาความหมาย	4	3	2	1	0
50	ฉันจดบันทึกตัวอย่างของการใช้คำที่ฉันเปิดหาความหมาย	4	3	2	1	0
51	ฉันทำรายการคำศัพท์ (word list) ในสมุดโน้ต/มือถือ ของคำศัพท์ใหม่ๆ ที่ฉันพบเจอ	4	3	2	1	0
52	ฉันทำการ์ดคำศัพท์โดยด้านหน้าเขียนคำศัพท์เป็นภาษาญี่ปุ่น และ ด้านหลังเขียนคำอธิบาย	4	3	2	1	0
53	ฉันเก็บรายการคำศัพท์ (word list) ในสมุดโน้ต/มือถือ ไว้กับตัว	4	3	2	1	0

54	ฉันจะดูรายการคำศัพท์ (word list) ในสมุดโน้ต/ มือถือ ข้าไปข้ามาจนกว่าจะไม่มีคำศัพท์ที่ฉันไม่ เข้าใจหลงเหลืออยู่	4	3	2	1	0
55	ฉันทำการจดคำศัพท์และพกไว้กับตัวตลอดเวลา	4	3	2	1	0
56	ฉันทบทวนคำศัพท์ที่จำได้แล้วเป็นระยะ ๆ	4	3	2	1	0
57	ฉันจะออกเสียงคำศัพท์ข้าไปข้ามาเพื่อช่วยในการ จำ	4	3	2	1	0
58	การออกเสียงคำศัพท์ข้าไปข้ามา เพียงพอแล้วใน การพยายามจำคำศัพท์	4	3	2	1	0
59	ฉันออกเสียงคำศัพท์ข้าไปข้ามาในหัว	4	3	2	1	0
60	ฉันเขียนคำศัพท์ข้าไปข้ามาเพื่อช่วยในการจำ	4	3	2	1	0
61	ฉันจำคำศัพท์โดยจำพยัญชนะเป็นตัว ๆ ไป เช่น 病院 → びよ・ら・い・ん หรือ 病 กับ 院	4	3	2	1	0
62	ฉันจดทั้งคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น และคำแปลภาษา ไทยเพื่อช่วยในการจำ	4	3	2	1	0
63	ฉันจำคำศัพท์ที่เขียนคล้าย ๆ กันด้วยกัน เช่น び よらいん ; びよらいん เป็นต้น	4	3	2	1	0
64	ฉันเชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่ที่เขียน/ออกเสียง คล้ายกันกับคำศัพท์ที่ฉันรู้จักอยู่แล้ว เช่น ちか กับ しか	4	3	2	1	0
65	เมื่อฉันเชื่อมโยงคำศัพท์คำใหม่กับคำศัพท์ที่รู้จัก อยู่แล้ว ฉันจะใช้คำศัพท์เหล่านั้นแต่งประโยค ภาษาไทย	4	3	2	1	0
66	ตอนจดจำคำศัพท์ ฉันจะนำความรู้สึกทาง กายภาพมาใช้ เพื่อช่วยในการจดจำด้วย เช่น ตอนจำคำว่า 臭い ฉันจะจินตนาการถึงความ เหม็น เป็นต้น	4	3	2	1	0
67	ตอนจำคำศัพท์ฉันจะแสดงท่าทางไปด้วย เช่น ตอนจำคำว่า おじぎ ฉันจะโค้งตัวไปด้วย	4	3	2	1	0

68	ฉันพยายามสร้างจินตภาพในหัว (mental image) ของคำศัพท์เพื่อช่วยในการจำ	4	3	2	1	0
69	ฉันเชื่อมโยงรากศัพท์「部首」กับความหมายของคำศัพท์เพื่อช่วยในการจำ เช่น 氵เกี่ยวกับน้ำ 汗 = เหงื่อ、沈 = จม	4	3	2	1	0
70	ฉันพยายามสร้างจินตภาพ เมื่อต้องการนำคำศัพท์ใหม่มาเชื่อมโยงคำศัพท์ที่ฉันรู้จักอยู่แล้ว	4	3	2	1	0
71	ฉันพยายามสร้างภาพลักษณะ (visualize) ของคำศัพท์เพื่อช่วยในการจดจำ	4	3	2	1	0
72	ฉันพยายามเชื่อมโยงภาพลักษณะของคำศัพท์ใหม่ๆ ที่คล้ายกับคำศัพท์ที่รู้จักอยู่แล้วเข้าไว้ด้วยกัน เช่น 「小・少」「大・犬」「人・入」「風・嵐」	4	3	2	1	0
73	ฉันจำคำศัพท์คันจิโดยการแบ่งภาพออกเป็นส่วนๆ เช่น 「好→女、子」「思→田、心」「気→气、乂」	4	3	2	1	0
74	ฉันจดจำคำศัพท์ที่ออกเสียงเหมือนกัน (คำพ้องเสียง) เข้าไว้ด้วยกัน	4	3	2	1	0
75	ฉันจดจำคำที่เขียนคล้ายกัน เข้าไว้ด้วยกัน	4	3	2	1	0
76	ฉันเชื่อมโยงคำศัพท์ใหม่ที่ออกเสียงคล้ายกันกับคำศัพท์ที่จำได้อยู่แล้ว	4	3	2	1	0
77	ฉันวิเคราะห์คำศัพท์ออกเป็นส่วนๆ เช่น คำนำหน้า (prefix) ตัวคำศัพท์ (stem) คำเสริมท้าย (suffix)	4	3	2	1	0
78	ฉันจำกฎโครงสร้างของคำเพื่อช่วยในการจำ	4	3	2	1	0
79	ฉันจดจำตัวคำศัพท์ (stem) คำนำหน้า「お、ご、再、未、無」และคำลงท้าย「的、性、そう、ぶる、がる、っぽい」ที่ใช้บ่อย	4	3	2	1	0
80	ฉันพยายามเชื่อมโยงและจดจำความหมายของคำศัพท์อย่างเป็นระบบ เป็นหมวด เป็นหมู่	4	3	2	1	0

81	เมื่อฉันพบเจอคำศัพท์ใหม่ ๆ ฉันจะนึกดูว่า คำศัพท์เหล่านั้นมีความหมายเหมือน หรือ ตรงข้ามกันกับคำศัพท์ที่ฉันจำได้แล้ว หรือไม่	4	3	2	1	0
82	ฉันจัดคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ เช่น หมวดสัตว์ หมวดพืช หมวดอาหาร เป็นต้น	4	3	2	1	0
83	ตอนที่ฉันจดจำคำศัพท์ใหม่ ฉันจะจำทั้งประโยค ที่มากับคำศัพท์เหล่านั้น	4	3	2	1	0
84	ฉันพยายามอ่านหนังสือภาษาญี่ปุ่นที่ฉันสนใจให้ มาก เพื่อจะได้พบเจอและจดจำคำศัพท์เฉพาะ (special terminology) ที่ฉันรู้จักอยู่แล้วใน ภาษาไทย	4	3	2	1	0
85	ตอนจำคำศัพท์ฉันจำควบคู่ไปกับบริบท	4	3	2	1	0
86	ฉันเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีขึ้นเมื่อฉันนำคำศัพท์ เหล่านั้นมาใช้ในบริบทต่าง ๆ เช่น ใช้ในประโยค ใช้ในวลี	4	3	2	1	0
87	ฉันพยายามอ่านหนังสือภาษาญี่ปุ่นให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ เพื่อที่จะได้สามารถนำคำศัพท์ที่ ฉันพยายามจดจำไปใช้งานได้	4	3	2	1	0
88	ฉันพยายามนำคำศัพท์ใหม่ที่เพิ่งเรียนรู้ ไปใช้แต่ง ประโยค	4	3	2	1	0
89	ฉันพยายามนำคำศัพท์ใหม่ที่เพิ่งเรียนรู้ ไปใช้ในการ พูดและการเขียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	4	3	2	1	0
90	ฉันพยายามนำคำศัพท์ใหม่ที่เพิ่งเรียนรู้ ไปใช้ใน สถานการณ์จริง	4	3	2	1	0
91	ฉันพยายามนำคำศัพท์ใหม่ที่เพิ่งเรียนรู้ ไปใช้ใน สถานการณ์ที่จำลองขึ้นในหัว	4	3	2	1	0

受容語彙テスト

กรุณาเลือกหมายเลขคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นทางด้านซ้ายมือที่ตรงกับความหมายในภาษาไทย และนำตัวเลขมาใส่ในช่องว่างทางขวามือ จำนวน 30 ข้อ ภายในเวลา 10 นาที

1. おとなしい
2. あお 仰ぐ 1. _____ ขรุขระ
3. ふざける 2. _____ สุภาพอ่อนโยน, ว่านอนสอนง่าย
4. でたらめ 3. _____ หยอกล้อ, ล้อเล่น
5. でこぼこ 凸凹
6. そそっかしい

1. くじょう 苦情
2. ぐち 愚痴 4. _____ คล่องแคล่ว
3. しんちょう 慎重 5. _____ เสน่ห์
4. せいけつ 清潔 6. _____ เรื่องร้องทุกข์
5. きよう 器用
6. みりよく 魅力

1. ベテラン
2. ダム 7. _____ พวงมาลัย
3. モダン 8. _____ เถื่อน
4. トンネル 9. _____ ผู้เชี่ยวชาญ
5. エネルギー
6. ハンドル

1. くや 悔しい
2. すじ 筋
3. こぼ 零れる
4. へだ 隔てる
5. あわただしい
6. しびれる

10. _____ คั่น, ห่าง
11. _____ หก
12. _____ เหน็บชา

1. じっこう 実行
2. けんぽう 憲法
3. こうりょ 考慮
4. らんぼう 乱暴
5. きょうきゅう 供給
6. ぎもん 疑問

13. _____ ข้อสงสัย
14. _____ รัฐธรรมนูญ
15. _____ อุปทาน (supply)

1. アイロン
2. コック
3. ブラウス
4. ギヤング
5. コンセント
6. エチケット

16. _____ เต้าเสียบ
17. _____ รีด
18. _____ พ่อครัว

1. くだらない
2. あや 危うい
3. くしゃみ
4. そうぞう 騒々しい
5. さわやか
6. おだ 穏やか

19. _____ หนวกหู, เสียงดัง
20. _____ จาม
21. _____ เหลวไหล, ไร้สาระ

1. 判断	
2. 終了	22. _____ การพิพากษา
3. 改善	23. _____ ศูนย์พันธุ์
4. 絶滅	24. _____ ระเบิด
5. 裁判	
6. 爆発	

1. サークル	
2. カーブ	25. _____ ไฟ
3. イコール	26. _____ เท่ากับ
4. ジャーナリスト	27. _____ การประกวด
5. コンクール	
6. トランプ	

1. 扱う	
2. ウーマン	28. _____ โศกนาฏกรรม
3. あふれる	29. _____ แผน
4. 注目	30. _____ ท่วม, เอ่อล้น
5. プラン	
6. 悲劇	

産出語彙テスト

กรุณาเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง เพื่อทำประโยคจำนวน 20 ประโยคนี้ ให้สมบูรณ์ภายในเวลา 15 นาที

1. あの犯人が私の財布さいふをう_____。
2. 子供のいた_____を注意れいせいせずに冷静でいられますか。
3. 私が書いた本がしゅ_____されたらお送りいたします。
4. 森から女のさ_____声が聞こえる。
5. まず_____家族に生まれたので、彼は学校教育を受けなかった。
6. お酒の中でウイ_____が一番好きです。
7. タイで一番レ_____の高い大学はチュラロンコン大学である。
8. あのかん_____はもう退院たいいんした。
9. 私は彼女の幸運こううんと成功がうら_____。
10. 急に車のエン_____がかからなくなってしまった。
11. 難しいピアノきょく曲をえん_____する。
12. 彼女は完全に重病じゅうびょうからかい_____した。
13. レポートを書くのはめん_____だと思っている人が多い。
14. お互いの意見をそん_____し合う二人です。
15. 海外旅行は私にとってはぜい_____だ。
16. 大気お_____が健康しんこくに深刻な影えいきょう響を与える。
17. 台風は大変なそん_____をもたらした。
18. 彼は川でおぼ_____た。
19. かみ_____の音おどろに驚いて犬が逃げてしまった。
20. 卒業論文のテ_____を決められず悩なやんでいる。